

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД**

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2017

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ЗА 2017 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2017 г.

3. Вероятно бъдещо развитие на групата.

4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон.

6. Наличие на клонове на групата.

7. Използвани от групата финансови инструменти, както и целите и политиката на групата по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

8. Информация за изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на групата през изтеклата година с тези стандарти.

9. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на групата като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

10. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с групата.

11. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на групата.

12. Информация относно вземанията, задължения и условните ангажименти на ЦКБ АД към свързани лица, през отчетния период, както и за сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които групата е страна с посочване на общата стойността на според характера на свързаността.

13. Информация за събития и показатели с необичаен за групата характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката, и реализираните от него приходи и

извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

14. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за групата и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на групата.

15. Информация за дялови участия на групата, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/ начините на финансиране.

16. Обобщена информация относно сключените от групата, в качеството му на заемополучател, договори за заем (привлечени средства).

17. Обобщена информация за отчетният период, относно сключените от групата, в качеството му на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

18. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

19. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

20. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които групата е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

21. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

22. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на групата.

23. Информация за основните характеристики на прилаганите от групата в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

24. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

25. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от групата за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

26. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на групата, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от групата опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

27. Информация за известните на групата договорености (включително и след

приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

28. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на групата в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на групата по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

29. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

30. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1

Докладът за дейността на консолидирана основа обхваща дейността на Централна кооперативна банка АД, София ("ЦКБ АД, София", "Банката-майка"), ЕИК 831447150, представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие ("ЦКБ АД, Скопие"), АО „ИК Банк“, Казан и Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, (УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД), като една отчетна единица ("Групата").

Банката-майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката-майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката-майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката-майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции. През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на "Статер банка", Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 03.01.2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2017 г. няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2017 и Централна кооперативна банка АД, София притежава 483.121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46.216 хил. лв.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През 2017 г. няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2017 и Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3.200 хил. лв.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти.

Към 31.12.2017 година дружеството управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката-майка придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката-майка е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31.12.2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан е основана през март 1992 г. като правопреемник на Вахитовското поделение на Държавната банка на СССР. Банката е самостоятелна, универсална кредитна организация, като извършва всички традиционни банкови операции в рубли и чуждестранна валута и оказва широк спектър услуги на своите клиенти. Тя има висока делова репутация на пазара на банкови услуги, отличава се с качество на обслужването и има стабилна клиентска база. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е член на следните организации: Асоциация на банките в Русия; Асоциация на регионалните банки в Русия; Банкова асоциация на Татарстан; Национална клирингова организация ЗАО Национален разчетен депозитар. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е професионален участник на пазара на ценни книжа и има лиценз за осъществяването на тази дейност, издаден от Федералната комисия по пазара на ценни книжа, без ограничение на срока на дейността.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 Банката-майка е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, като размера на направената инвестиция е 24,545 хил. лв. На 26.04.2014 УС на Банката-майка взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции. На 15.08.2014 НС на Банката-майка приема представеното решение на УС на Банката-майка за продажба на миноритарния пакет. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката - майка, прието от Надзорния съвет на Банката - майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката - майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет акции от капитала на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2017 г. няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация в резултат на което към 31.12.2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

АКТИВИ

Към 31.12.2017г. балансовата стойност на активите на Групата е 5,656,814 хил. лв. Спрямо същият период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 469,537 хил. лв. или 9.05%.

Структура на активите

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 32.53% от балансовото число, при 26.14% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 5.16% от балансовото число, при 4.94% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 12.59% от активите, при 15.63% за 2016г. Към 31.12.2017г. размерът на кредитите формира 42.51% от активите. В края на 2016г. размерът на кредитите е бил 44.97% от балансовото число.

Според вида на валутата в която са отпуснати, brutните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2017г. са: 58.31% левови, а 41.69% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 66.41% са кредити на предприятия, а 33.59% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е много добро - редовните експозиции заемат 91%, необслужваните експозиции са с дял 9%. През 2017г. Заделените обезценки за несъбираемост нарастват с 26,917 хил. лв. и достигат 119,348 хил. лв.

Дълготрайните активи на Групата заемат дял от 2.33% от общата сума на активите ѝ.

ПАСИВИ

Към 31.12.2017 г. общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 5,211,411 хил. лв. Те заемат приблизително 92.13% от общите пасиви. Нарастването им за годината е 8.96%.

Структура на пасивите

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 5,113,133 хил. лв. в края на 2017 година. Техният дял в общите задължения на Групата е 98.11%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.22% от общите задължения.

Собственият капитал на Групата е на обща стойност 445,403 хил. лв.

Налице е увеличение от 10.15% на собствения капитал спрямо края на 2016г., което е вследствие на формираните през годината печалба и резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Към 31.12.2017г. одитираният финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 35,749 хил. лв. През 2016г. Групата е реализирала одитирана нетна печалба в размер на 26,342 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2017г. възлиза на 128,021 хил. лв., при 119,983 хил. лв. за 2016г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2017г., достигна 48,168 хил. лв., спрямо 47,477 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2017г. отбелязват ръст от 1.45% в сравнение с равнището им от края на 2016г. и достигат абсолютно изражение от 136,615 хил. лв. Разходите за персонала са 33.98% от тези разходи, като отбелязват ръст от 6% спрямо година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 72,617 хил. лв. при 73,217 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. От 2014 г. цялостната дейност по управление на риска Групата се подчинява на изискванията на Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и Съвета за управлението на кредитния риск и капиталовото покритие на операционния риск.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска;

- Комитет за управление на риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и гр пи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2017 г.

- Редовни експозиции – 91%;
- Необслужвани експозиции – 9%;
- Коефициентът на ликвидни активи на консолидирана основа покрива надзорните изисквания към 31.12.2017 г.
- Акционерен капитал - 113,154 хил. лв.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

На 05.05.2017 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД „ВВ” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Към 31.12.2017г. рейтингът е в процес на актуализация. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

Така определеният рейтинг на Централна кооперативна банка АД „ВВ+“ е идентичен с рейтинга на Р. България, определен от агенция Standard & Poor's за 2016г.

От 2011 г. БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни

книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг“ АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **BB**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **B**

Точка 2:

След датата, към която е съставен годишният индивидуален финансов отчет за 2017 не са настъпили събития, които да оказват съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.

Точка 3:

През 2018 година, групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време групата ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

Банката майка не развива научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

Към 31.12.2017 г. дъщерните дружества не притежават акции на Банката - майка.

Към 31.12.2017 г. ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една, представляващи 0,0000097 % от капитала на Банката.

През 2017 г. Банката-майка не е придобивала или прехвърляла собствени акции.

През 2017 г. дъщерните дружества не са придобивали или прехвърляли акции на Банката-майка.

Към 31.12.2017 г., членовете на съветите на дружествата от групата не притежават акции от тези дружества.

Възнагражденията на членовете на Надзорните съвети на дружествата от групата изплатени през 2017 са на обща стойност 293 хил. лв. Възнагражденията на членовете на Управителните съвети на дружествата от групата, изплатени през 2017 са на обща стойност 929 хил. лв.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на банката-майка, изплатени през 2017, са както следва:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и дъщерни дружества за 2017 г. в лева			
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЗАО ИКБанк	ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	60,000			
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп.директор и член на УС на ЦКБ АД, член на СД на ЗАО „ИК Банк“, Изп.директор и член на СД на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	42,424	-	1,691	13,500
8.	Георги Димитров Константинов	Изп.директор и член на УС на ЦКБ АД, член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп.директор и член на СД на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	42,424	16,974	-	13,500
9.	Александър Димитров Кerezов	Член на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
10.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-

Към 31.12.2017 г., членовете на съветите на дружествата от групата не притежават акции от тези дружества.

Членовете на съветите на дружествата от групата нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката-майка.

Няма сключени през 2017 г. договори между дружествата от групата и членовете на съветите и/или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Информация за членовете на управителните и контролните органи на банката-майка към 31.12.2017 г.:

Иво Каменов Георгиев – Председател на Надзорния съвет на ЦКБ АД:

- управител/ изпълнителен директор: „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 – гр. София; „Инвест Кепитъл“ АД, ЕИК 831541734 – гр. София;
- член на УС на: „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 – София; „ЦКБ Груп“ ЕАД, ЕИК 121749139 – гр. София;
- член на НС на: ЦКБ АД, ЕИК 831447150, - гр. София;
- член на СД на: „Инвест Кепитъл“ АД, ЕИК 831541734 – гр. София;
- притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва: „Варненска Консултантска Компания“ ООД, ЕИК 103060548 – гр. Варна; „Инвест Кепитъл Мениджмънт“ ООД, ЕИК 103045368 - гр. Варна.

Марин Великов Митев – член на Надзорния съвет на ЦКБ АД

- управител/ изпълнителен директор/председател на: „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 – гр. София; „Инвест Кепитъл“ АД, ЕИК 831541734 – гр. София; „Спортен комплекс Варна“ АД, ЕИК 103941472 – гр. Варна; „Голф Шабла“ АД, ЕИК 124712625 – гр. Шабла, ЕТ „Марин Митев – Проджект Мениджмънт“, ЕИК 103326073- гр.Варна; Сдружение „Спортен Клуб-Тим“, ЕИК 103014351- гр. Варна; Сдружение „Българска Карате Киокушин Федерация“, ЕИК 103570622- гр. Варна; Сдружение „Клуб по Аеробика „Тим – Клас“, ЕИК 103556156- гр. Варна; Сдружение „Спортен Клуб по Бойни Изкуства Тим“, ЕИК 103606634- гр. Варна;
- член на НС на: „ЦКБ“ АД, ЕИК 831447150- гр.София „ЦКБ Груп“ ЕАД, ЕИК 121749139 – гр. София,;
- член на УС/колективен орган на управление на: „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 – гр.София; Сдружение „Спортен Клуб По Бойни Изкуства Тим“, ЕИК 103606634- гр. Варна; Сдружение „Клуб по Аеробика „Тим – Клас“, ЕИК 103556156 - гр. Варна;
- член на СД на : „Инвест Кепитъл“ АД, ЕИК 831541734 – София; „Спортен комплекс Варна“ АД, ЕИК 103941472 – гр. Варна; „Голф Шабла“ АД, ЕИК 124712625 – гр. Шабла; „Варна-плод“ АД, ЕИК 103106697 – гр. Варна
- притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва: „Варненска Консултантска Компания“ ООД, ЕИК103060548 – гр. Варна; „Инвест Кепитъл Мениджмънт“ ООД, ЕИК 103045368- Варна; ЕТ„Марин Митев – Проджект Мениджмънт“, ЕИК 103326073- гр. Варна.

Райна Димитрова Кузмова: Член на Надзорния Съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Член на НС на: „ЦКБ“ АД, ЕИК 831447150.

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

Не притежава.

Централен кооперативен съюз, ЕИК 000696497, Член на Надзорния Съвет на „Централна кооперативна банка“ АД.

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Член на Съвета на директорите на „Холдинг Кооп-Юг“ АД, ЕИК 121659072; член на Надзорния съвет на „Централна кооперативна банка“ АД, ЕИК 831447150

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

„Билкокооп“ ЕООД, ЕИК 175120000; „БС – Кооп трейд“ ЕКД, ЕИК 202093489; „Булгаркооп“ ЕООД – в ликвидация, ЕИК 000627914; „Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД, ЕИК 131205196; „Булминвекс ГБ“ ЕООД, ЕИК 000622340; „Българска гъба“ ЕООД – в несъстоятелност, ЕИК 115637954; „Интелект кооп“ ЕООД, ЕИК 160064204; „Енерджикооп“

ЕООД, ЕИК 203403154; „Кооптурист“ ЕООД, ЕИК 831506231; „Кооптурист – Китев“ ЕООД, ЕИК 102815549; „Кооптурист – Странджа“ ЕООД, ЕИК 103768668; „Нектаркооп“ ЕООД, ЕИК 175122186; „СБР „Здраве“ ЕАД, ЕИК 130523915; „Релакс-кооп“ ЕООД, ЕИК 200588961; „Мелса кооп“ ЕООД, ЕИК 200728388; „Кооп Маркет“ ЕООД, ЕИК: 202278420; „Кооп-търговия и туризъм“ АД, 121837308; „Кооп централ“ ЕООД, ЕИК 204319983; „Холдинг кооперативен бизнес“ АД, ЕИК 121811740; „Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД, ЕИК 831286504; „Кооп – Златен клас“ ООД, ЕИК 116579048; „Варна пакинг хаус“ АД, ЕИК 124099892; „Гранарикооп“ ООД, ЕИК 104688774; „Красен-кооп“ АД, ЕИК 121238027.

Проф. Д-р Александър Асенов Воденичаров – Председател на Управителния Съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Не участва.

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

Не притежава.

Цветан Цанков Ботев – Зам.председател на Управителния съвет на ЦКБ АД:

- управител/ изпълнителен директор: „Химимпорт Фарма“ АД, ЕИК 131181471 – гр.София; „Фарма ГБС“, ЕИК 176397025- гр.Русе; „Булхимтрейд“ ООД, ЕИК 200477808 – гр. София; Консорциум „ХИМИМПОРТ-БИОФАРМ ИНЖЕНЕРИНГ“, ЕИК 131071224 – гр.София;

- член на УС на: „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 – гр. София; „ЦКБ“ АД, ЕИК 831447150 – гр. София;

- Член на СД на: „Химимпорт Фарма“ АД, ЕИК 131181471 – гр. София.;

- не притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски Дружества.

Александър Димитров Керезов – Член на Управителния съвет на ЦКБ АД

- управител/ изпълнителен директор: „Зърнени храни България“ АД, ЕИК 175410085 – гр.София; СК „ХГХ Консулт“ ООД, ЕИК 130452457- гр.София; „ПРОТЕКТ АРТ“ ООД, ЕИК 203844348 – гр. София; Сдружение „СЪГЛАСИЕ 066“, ЕИК 176941060 – гр. София;

- член на УС на: - „Химимпорт“ АД, ЕИК 000627519 - гр.София; ЗАД „Армеец“, ЕИК 121076907 – гр.София; „Параходство БРП“ АД, ЕИК 827183719 - гр.Русе; „ЦКБ Груп“ ЕАД, ЕИК 121749139 – гр. София; Зърнени храни България“ АД, ЕИК 175410085 – гр. София; „Асенова Крепост“ АД, ЕИК 112012041- гр. Асеновград; „ЦКБ“ АД, ЕИК 831447150 - гр.София; Сдружение „СЪГЛАСИЕ 066“, ЕИК 176941060 – гр. София;

- член на НС: на ПОАД „ЦКБ - Сила“, ЕИК 825240908- гр. София;

- член на СД на: „Бългериан Еървейз Груп“ ЕАД, ЕИК 131085074 – гр.София;

- притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва: ПРОТЕКТ АРТ, ЕИК 203844348 – гр.София.

Сава Маринов Стойнов – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети: Член на УС и Изпълнителен директор на: ПОАД „ЦКБ Сила“ АД, ЕИК 825240908. Член на СД и Изпълнителен директор на „ЦКБ Асете Мениджмънт“ ЕАД, ЕИК 175225001. Член на СД на ЗАО „ИК Банк“, ИНН 1653005038, Руска федерация, Р.Татарстан, гр. Казан.

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

Не притежава

Георги Димитров Константинов – Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Член на НС на ЦКБ АД, Скопие – Македония, „ЧЕЗ Електро България“ АД, ЕИК 175133827.

Член на СД и Изпълнителен директор на „ЦКБ Асете Мениджмънт“ АД, ЕИК 175225001.

Член на СД на „Борика-Банксервиз“ АД

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

РИГА 25 ООД, ЕИК 202561895,

Георги Косев Костов – Изпълнителен директор член на Управителния съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Член на УС на: ЦКБ АД, ЕИК 831447150. Изп. Директор и член на СД на „Добрички Панаир“ АД.

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

Не притежава

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков – Член на Управителния съвет на „Централна кооперативна банка“ АД

Участва в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

Член на УС на: ЦКБ АД, ЕИК 831447150;

Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества, както следва:

„Славков - одит“ ООД, ЕИК 175295665 – София.

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Приета е програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2018 г. с финансово обезпечение в размер на 200,000 лв.

Точка 6:

Към 31 декември 2017 дейностите на ЦКБ АД се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клона и 263 банкови представителства и изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

ЦКБ АД - Скопие осъществява своята дейност чрез мрежа от общо 25 структурни единици, измежду които 5 клона и 19 офиса и едни изнесено работно място на територията на Република Македония - в Скопие, Куманово, Охрид, Кратово, Пробищип, Щип, Ресен, Тетово, Гевгелия, Велес, Битоля, Струмица, Крива Паланка, Кавадарци и Прилеп.

АО „ИКБанк“ – чрез главен офис в гр. Казан, и 8 офиса, разположени на територията на Република Татарстан, както и 1 клон в град Москва, Русия.

ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД – чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

Точка 7:

Притежаваните от Групата финансови инструменти са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на обща стойност преди обезценка 712 105 хил. лв. и представляват ценни книжа и деривати за търгуване.

финансови активи отчитани по справедлива стойност, финансови активи за продажба и финансови активи до падеж.

Групата притежава ДЦК на Правителството на Република България, на Правителството на Република Македония, на Правителството на Руската Федерация и на правителства от и извън ЕС на обща стойност преди обезценка 507,606 хил. лв., корпоративни ценни книжа - облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност преди обезценка съответно 48,374 хил. лв. и 8,628 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски банки, търговски дружества, дялове в договорни фондове и други, на обща стойност преди обезценка 148,302 хил. лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на Правителства на Р. България и на други страни от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях. Останалите притежавани от Групата чуждестранни държавни облигации – облигации, емитирани от Централната банка на Руската федерация, правителството на Република Македония, от НБРМ, общо в размер на 39,706 хил. лв., излагат Групата на кредитния риск на съответната държава емитент.

Корпоративните облигации на български и чужди емитенти са изложени на кредитен риск свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие на спад на цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Групата капиталови инструменти.

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар. Основният обем от тях са позиции на клиенти на Групата по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Групата. Спекулативните позиции на Групата в дериватни инструменти, търгувани за собствена сметка, са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти и не представляват значителен дял, а Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на дружеството. Експозицията на Групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток е подробно описан в т.35 от обяснителни бележки към финансовия отчет - Управление на риска, свързан с финансовите инструменти.

Точка 8:

Банката-майка прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Доклад относно изпълнението на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление 2017 г. „Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД, както и Декларация за корпоративно управление на „Централна кооперативна банка“ (ЦКБ) АД, съгласно чл. 100и, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа са представени като отделни документи, неразделна част от настоящия доклад.

Точка 9:

Видове предлагани от Групата продукти и услуги
Относителен дял на депозитите по видове:

/хил. лв./

Безсрочни депозити	1,342,337	26.25%
В лева	1,108,168	
В чуждестранна валута	234,169	
Срочни депозити	2,308,402	45.15%
В лева	1,261,163	
В чуждестранна валута	1,047,239	
Спестовни влогове	1,438,813	28.14%
В лева	990,327	
В чуждестранна валута	448,486	
Други депозити	23,581	0.46%
В лева	19,750	
В чуждестранна валута	3,831	
Общо задължения към други депозанти	5,113,133	100.00%

Основен приоритет в дейността на Банката -майка и през 2017 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент банката зае второ място по абсолютен ръст на портфейла. Особено успешна беше годината при ипотечните кредити, където ръстът е над 70% спрямо предходната година. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър рисков профил и добри доходи. Пазарът на потребителски и ипотечни кредити беше изключително активен, като банките се бореха ожесточено за клиенти, подобрявайки параметрите и ценовите характеристики на продуктите си. С агресивната си продажбена политика и атрактивните си продукти, ЦКБ успя да запази добрите си позиции на пазара.

Успешното налагане на търговско ориентирания модел за работа във всички клонове на банката и адекватната търговска политика продължиха да бъдат основна причина за постигнатите добри резултати. Непрекъснатата работа по повишаване на квалификацията на служителите, ангажирани пряко с продажбите на кредитни продукти и банкови услуги на клиентите на банката, в т.ч и чрез специализирани обучения на вътрешни и външни лектори, се отрази пряко върху резултатите и съответно върху нарастването на кредитния портфейл на банката.

Банката се насочи към сегментиране на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и офертиране на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата в последните години тенденция за двуцифрен ръст в продажбата на ритейл продукти на ЦКБ АД. Основна задача и през изминалата година пред банката беше запазването и увеличаването на портфейла от потребителски и ипотечни кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по кредитите за физически лица и бяха пускани нови продукти на пазара. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за изминалата година показва следното:

От началото на годината банката има нови ритейл кредити за близо **386.35 млн. лева**, от които:

- **234.35** млн. лева потребителски кредити, *(в т.ч. овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит)*
- **152.00** млн. лева ипотечни кредити
- Новоотпуснатите потребителски кредити нарастват с близо **20%** през 2017 г. спрямо 2016 г.
- Продажбите на ипотечни кредити през 2017 г. се увеличават със **73.44%** спрямо 2016 год.
- В резултат на продажбената активност, нетното нарастване на ритейл портфейла (нарастването след приспадане на погашенията) спрямо 2016 год. е **195.45** хил. лв.

През 2017 г. продължи централизираната обработка на постъпващите в клоновете на банката искания за потребителски кредити, кредитни карти и овърдрафти от служба „Потребителско кредитиране“ (Кредитен център) към дирекция „Индивидуално банкиране“. В рамките на годината са разгледани над 34,363 постъпили искания, като около 73.6% от тях са одобрени, а 26.4% са отказани. Общият риск на просрочените над 90 дни потребителски кредити, отпуснати от началото на централизираното одобрение през 2012 г., към края на 31.12.2017 г. е 0.79%.

През 2017 г. акцент в централизираното одобрение на ипотечните кредити беше ускоряването на процеса на обработка на исканията, което да осигури допълнително конкурентно предимство на ипотечните продукти на банката. Качеството на ипотечния ритейл портфейл на банката е изключително добро, от стартирането на централизираното одобрение на ипотечните кредити, няма кредит с просрочена вноска над 90 дни.

ЦКБ АД продължи да предлага на клиентите възможността да закупят на кредит избраните от тях стоки в търговската мрежа на партньорите на банката. Обработката на заявките, постъпили от търговците от цялата страна, се извършва от служители в ЦУ изключително бързо, в рамките на 20 мин. от постъпване на искането. Този продукт е важен за привличане на нови кредитополучатели и разширяване на базата от лоялни клиенти. Към края 2017 г. броят на търговците по стоки на кредит е близо 600.

През 2017 г. беше оптимизирана мрежата от външни агенти, предлагащи кредитните продукти на банката. В резултат на въвеждане на законови регулации, основни партньори в посредническата дейност на банката останаха само регистрираните кредитни посредници, които всъщност държат основния пазарен дял. Акцент в съвместната дейност са кредитите, обезпечени с недвижим имот, както и потребителски кредити за клиенти с добри доходи.

Банката продължи да стимулира инициативността и развитието на служителите си, като организира два цикъла на обучение за усъвършенстване на продажбени им умения. Все по-активно е участието на служителите фронт офис и специалистите обслужване и продажби в дейността по привличане на нови клиенти, извършване на презентации и осъществяване на retail продажби, както в банковите салони, така и чрез посещение при клиенти, работодатели и други партньори на банката.

Продължи и работата в посока надграждане на бонусната система, която да отчита в максимална степен приноса на всеки служител, като се запазва тясна връзка между постигнатите резултати и размера на сумите на бонусите.

ЦКБ предоставя изключително изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и шатски долари – без конкуренция от другите банки при споменатите два продукта при нивата на лихвените проценти. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%.

През 2017 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, кобрандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum, както и местни кредитни карти. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit, кобрандирани карти Debit Mastercard с Мобилтел АД и с Български пощи ЕАД, както и местни дебитни карти. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

През месец април 2017 г. ЦКБ АД стартира предлагането на дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за клиентите, които притежават сребърна клубна карта. От 01.09.2017 г. са променени условията по кредитните карти на банката. Извършени са промени в лихвените условия по всички кредитни карти и е въведена годишна такса по кредитна карта World Credit Mastercard. Намалена е годишната такса по кредитна карта Visa Platinum от 200 на 120 лв. Въведени са промени по отношение на гратисния период за всички карти Фаворит – гратисният период по новоиздадените карти вече важи за всички транзакции – тегления и плащания. Въведено е разграничение между стандартните и Премиум картите. При първите гратисният период е до 45 дни, а при Премиум картите – до 60 дни. На 05 октомври 2017 година ЦКБ АД стартира издаването на безконтактна кредитна карта Visa Platinum.

ЦКБ АД издава и предплатени карти за подарък gift cards, които със своята универсалност, едновременно представляват средство за разплащане и подарък. Пазарът на предплатените карти в България все още е в началото на своето развитие и темповете на предлагане ще се увеличават многократно.

През месец юли, 2016 г. Банката стартира предлагането два нови картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. От месец септември 2017 г., ЦКБ АД предлага специално пакетно предложение за фирми, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

Банката акцентира в предлагането на дебитната карта от висок клас World Debit Mastercard, предназначена за премиум клиентите с добри финансови възможности, които разполагат със значителен паричен ресурс в Банката, или ползват кредитни продукти със значителен размер. Клиентите имат възможност да получат специално отношение и да се възползват от много допълнителни привилегии:

- Отстъпки при подбрани търговци в България, както и при пътуване в чужбина;
- Допълнителни привилегии на летищата в София и Виена;

- Допълнителни бонуси в програмата за лоялност CCB Club;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина;
- Безплатна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и покрива следните рискове:
 - ✓ Кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
 - ✓ Защита за постигане на най-ниска цена при пазаруване с картата – ако клиентът открие същата стока на по-ниска цена, ще му бъде възстановена разликата;
 - ✓ Защита при кражба или загуба на картата заедно с ключове или документи.

От 2015 г. Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е Premium продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Ер;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50,000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при избрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

ЦКБ предлага услугата за сигурни плащания в Интернет E-Secure. Чрез регистрацията за услугата E-Secure, клиентите получават по-висока защита при плащания с банкови карти в Интернет. Картодържателите получават допълнителна парола, която се въвежда само при покупки онлайн. Всички дебитни и кредитни карти на банката са предварително отворени за регистрацията за услугата E-Secure за сигурни плащания в Интернет. По този начин Банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

С участието на БОРИКА АД ЦКБ увеличи броя на клиентите, ползващи услугата Mobi-B. Чрез нея картодържателите на ЦКБ имат възможност да заключват или отключват своите карти чрез мобилния си телефон, да получават информация за наличността по картите си по всяко време, както и да изпращат или получават пари до/от други потребители на Mobi-B директно през мобилния си телефон. Считано от 01.04.2017 г. абонаментът за услугата не се заплаща.

Банката продължава да предлага различни преференции на притежателите на кредитни и дебитни карти. И през 2017 г. притежателите на карти Visa Platinum от ЦКБ имаха възможност да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, независимо

от това с коя авиокомпания пътуват. Притежателите на карти World Debit Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, както при международни полети, така и в случаите, когато летят с полети по вътрешни линии.

През 2017 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2017 г. възлиза на 641,199.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2017 г. достигна 455. В края на 2017 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 569. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2017 г. е 4,653, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцептиране на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2017 г. е 37,112 бр., от които Mastercard – 19,744 броя и Visa – 17,368 броя.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard. През 2017 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули.

В периода от 08.05.2017 г. до 25.06.2017 г., съвместно с Mastercard се проведе кампания за насърчаване на безконтактните плащания с кредитни и дебитни карти Mastercard от ЦКБ с награди за клиентите. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха ваучер за почивка 5 дни ALL INCLUSIVE в к.к. Слънчев бряг, 2 таблета Lenovo, 3 раници за пикник.

В периода от 23.10.2017 г. до 31.12.2017 г., съвместно с Mastercard, се проведе кампания за стимулиране на плащанията с дебитни и кредитни карти Mastercard с награди за клиентите под мотото „MASTER-ЪТ СЕ ЗАВРЪЩА“. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха 5 комплекта колонка и преносима батерия; 3 смарт часовника; 1 ваучер за пазаруване в магазини Техномаркет на стойност 500 лв.

В периода декември 2017 г. – януари 2018 г., с финансовото участие на Mastercard, се проведе рекламна кампания на кредитните карти Mastercard. Кампанията включва излъчване на телевизионен клип по водещите телевизии, реклама в интернет и позициониране на билборди и плакати. Във връзка с постигане на оптимален ефект от кампанията, кредитните карти Mastercard, издадени до 31.03.2018 г. са с промоционални условия – 4 месеца безлихвен период и без годишна такса за първата година.

Притежателите на дебитни и кредитни карти от ЦКБ имаха възможност да участват и в други кампании с награди, организирани от картовите организации Visa и Mastercard.

В периода от 11.09.2017 г. до 03.12.2017 г. се проведе кампания с награди за клиентите на програмата CCB Club. По време на кампанията се раздаваха 12 ваучера от оптики Grand Optics&Joy Optics; 24 ваучера от Sport Depot; 24 ваучера от Homemax; 120 ваучера от Лукойл; 120 портфейла, брандирани с логото на ЦКБ. В края на кампанията е изтеглена голяма награда 2,000 лв. под формата на бонус точки по картата CCB Club.

През 2017 година програма CCB Club запази устойчивото си развитие.

В програмата CCB Club участват 16 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB-Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.

- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;

- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:

- ❖ Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
- ❖ Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
- ❖ Бизнес карта CCB Club - отстъпка в размер на 3.5%;
- ❖ Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;

- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;

- Автобусните превозвачи Етап-Адресе и Груп плюс предлагат изключително атрактивната за клиентите на програмата отстъпка от 10%.

- Верига ресторанти Happy Bar&Grill – 5% отстъпка;

- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;

- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;

- Магазини за спортни стоки Sport Depot – 5% отстъпка;

- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;

- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;

- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;

- Специални предложения от Мтел за членовете на програмата CCB Club;

- ЧЕЗ Електро България - 25 Kwh дневна електроенергия за при плащане на сметките към дружеството посредством услугата на ЦКБ „Абонамент за периодични сметки“.

Във връзка с популяризиране на програмата за лоялност CCB Club и с цел стимулиране по-активното използване на клубните карти от клиентите, през периода септември-декември 2017 година се проведе кампания за клиентите на програмата.

Целта на кампанията бе стимулиране ползването на услугите на партньорите в CCB Club, както от страна на клиентите, които вече ползват активно своите клубни карти, така и от страна на новите за програмата клиенти, които все още не са ползвали клубните си карти. Кампанията се проведе под формата на игра, в която клиенти с клубни карти спечелиха в проведените томболи повече от 300 награди, предоставени от банката и партньорите в програмата.

В края на 2017 година, броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club достигна 547,269, като бонусираната сума на продажбите е в размер над 44 млн.лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата CCB Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка. През 2017 г. беше отпечатано 16-тото издание на каталога CCB Bonus с включени 230 търговеца с над 650 търговски обекта в цялата страна.

Централна Кооперативна Банка АД е собственик на 100% от капитала на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД - лицензирано управляващо дружество с лиценз № 24-УД/ 18.01.2007г. ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД е една от водещите небанкови финансови институции в България. Към 31.12.2017г. активите под управление на дружеството са на стойност 58,345,360 лева, поради което заема девето място в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 4.23%. ЦКБ Асете Мениджмънт управлява три договорни фонда – ЦКБ Гарант, ЦКБ Актив и ЦКБ Лидер. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък съгласно българското законодателство.*

България. Към 31.12.2017 г. активите под управление на дружеството са на стойност 58,345,360 лева, поради което заема девето място в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 4.23%. ЦКБ Асете Мениджмънт управлява три договорни фонда – ЦКБ Гарант, ЦКБ Актив и ЦКБ Лидер. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък съгласно българското законодателство.*

• Договорен фонд "ЦКБ Гарант"

ЦКБ Гарант е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ЦКБ Гарант е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

ЦКБ Гарант донесе на инвеститорите възвращаемост за 2017 година в размер на 2.70%. Справка в данните на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) на годишна база сочи, че това е поредната година, в която фондът се нарежда на едно от челните места по доходност спрямо другите фондове в облигации, управлявани от дружества членове на асоциацията.

• Договорен фонд "ЦКБ Актив"

ЦКБ Актив е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти.

ЦКБ Актив е един от най-големите балансиран договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 27,360,489 лева към 31.12.2017 г.

• Договорен фонд "ЦКБ Лидер"

ЦКБ Лидер е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат **висок инвестиционен риск**. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Към 31.12.2017 г. ЦКБ Лидер е в Топ 10 по активи под управление спрямо договорните фондове с високорискова инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 28,368,124 лева към 31.12.2017 г.

Договорните фондове, управлявани от ЦКБ Асете Мениджмънт, се предлагат в офисите на "Централна Кооперативна Банка" АД, на база сключен договор за дистрибуция.

Точка 10

През 2017г. Групата е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:

I. Нетни приходи от лихви

Реализирани нетни приходи от лихви през 2017г. са в размер на 128,021 хил. лв., като приходите са в размер на 158,478 хил. лв. и разходите са в размер на 30,457 хил. лв.

II. Нетни приходи от такси и комисионни

Реализираните нетни приходи от такси и комисионни през 2017г. са в размер на 48,168 хил. лв., като приходите са в размер на 57,710 хил. лв. и разходите са в размер на 9,542 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, обслужване на сметки на Групата, сделки с ценни книжа и други.

III. Нетни приходи от операции с ценни книжа

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2017г. са в размер на 20,648 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата сделки с акции на финансови институции, нефинансови институции и други клиенти и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и търговски дружества, от една страна, и от извършена от ЦКБ АД преоценка на тези книжа, от друга страна.

IV. Нетни приходи от промяна на валутните курсове

Реализираните нетни приходи от промяна на валутните курсове през 2017г. са в размер на 1,012 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата валутни сделки, от една страна, и от извършена от ЦКБ АД валутна преоценка на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, от друга страна.

V. Други нетни приходи от дейността

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2016г. са в размер на 8,403 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от приходи от дивиденти в размер на 1,407 хил. лв., приходи от продажба на ДМА 2,072 хил.лв. и други приходи от дейността в размер на 4,740 хил. лв.

VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост

Нетните разходи на обезценките за несъбираемост през 2017г. са в размер на 30,629 хил. лв., като тази стойност е формирана от разходи за начислени провизии по кредити и аванси на клиенти и приходи от реинтегрирани провизии по кредити и аванси на клиенти.

VII. Разходи за дейността

Разходите за дейността на Групата през 2017г. са в размер на 136,615 хил. лв.

Точка 11:

През 2017 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Групата.

Точка 12:

Групата е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31.01.2017 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда

Салдо към

	<u>31.12.2017</u>
Предприятие-майка	
Получени депозити	109
Дружества под общ контрол	
Отпуснати кредити	76,076
Издадени гаранции	6,520
Репо сделки	11,176
Други вземания	3,125
Получени депозити	53,831
Получени средства по емитирани облигации	45,136
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Отпуснати кредити	1,866
Други вземания	8
Получени депозити	3,476

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2017 от сделки със свързани лица са както следва:

	<u>Обем през 2017</u>
Свързани лица и видове сделки	
Предприятие-майка	
Приходи от такси и комисиони	2
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	4,912
Приходи от такси и комисиони	1,418
Приходи от услуги	205
Разходи за лихви	(1,824)
Разходи за услуги	(7,159)
Приход от продажба на активи	1,359
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Приходи от лихви	15
Приходи от такси и комисиони	12
Разходи за лихви	(2)
Разходи за услуги	(109)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет изплатени през 2017 са на обща стойност 293 хил. лв. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2017 са на обща стойност 929 хил. лв.

Точка 13:

Няма настъпили през 2017 г., събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Групата.

Точка 14:

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2017
Банкови гаранции	
В български лева	38,096
В чуждестранна валута	24,170
Неотменени ангажименти	118,176
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	180,442

Към 31 декември 2017 и Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 118,176 хил. лв. и 127,670 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Точка 15

Към 31.12.2017 г. година Банката-майка притежава 87.35% от капитала на дъщерната Централна кооперативна банка АД, Скопие; инвестиции в размер на 3,200 хил.лв. в дъщерното дружество УД "ЦКБ Асете Мениджмънт" ЕАД и инвестиции в размер на 34,917 хил.лв. в ЗАО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация (представляващи 86.273% от капитала на дъщерното дружество).

Общият размер на експозициите в дялови ценни книжа за търгуване и продажба е 148,302 хил. лв.

Точка 16:

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

Депозити от банки

	Към 31.12.2017
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	756
- в чуждестранна валута	3,847
Срочни депозити на местни банки в чуждестранна валута	2,405
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	7,008

Получени кредити и други задължения към банки

Към 31 декември 2017 и ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Македония и други местни банки в Република Македония кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 4,539 хил. лв. и 246 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви.

Задължения към други депозанти**Анализ по срочност и вид валута**

	Към 31.12.2017
Безсрочни депозити	
В лева	1,108,168
В чуждестранна валута	234,169
	<u>1,342,337</u>
Срочни депозити	
В лева	1,261,163
В чуждестранна валута	1,047,239
	<u>2,308,402</u>
Спестовни влогове	
В лева	990,327
В чуждестранна валута	448,486
	<u>1,438,813</u>
Други депозити	
В лева	19,750
В чуждестранна валута	3,831
	<u>23,581</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>5,113,133</u>

Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2017
Депозити на граждани	
В български лева	2,312,471
В чуждестранна валута	1,463,881
	<u>3,776,352</u>
Депозити на предприятия	
В български лева	1,045,738
В чуждестранна валута	266,601
	<u>1,312,339</u>
Депозити на други институции	
В български лева	19,750
В чуждестранна валута	4,692
	<u>24,442</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>5,113,133</u>

Други привлечени средства

Финансиране от Министерството на финансите на Република Македония получено от ЦКБ Скопие, в размер на 778 хил. лв. за 2017 и (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие.

Точка 17:**Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно****Анализ по видове клиенти**

	Към 31.12.2017
Граждани:	
В български лева	656,450
В чуждестранна валута	191,374
Предприятия:	
В български лева	815,324
В чуждестранна валута	860,701
	<u>2,523,849</u>
Обезценка за несъбираемост	<u>(119,348)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u>2,404,501</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31.12. 2017 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14,514 хил. лв., включително резултат от сделки.

Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2017
Селско и горско стопанство	60,673
Промисленост	86,697
Строителство	258,516
Търговия и финанси	1,022,972
Транспорт и комуникации	133,263
Граждани	847,824
Други	113,904
	<u>2,523,849</u>
Обезценка за несъбираемост	<u>(119,348)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u>2,404,501</u>

Лихвени проценти

Основната част от предоставените кредити и аванси на клиенти са предоставени от ЦКБ АД, София и се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката-майка или друг лихвен индекс /SOFIBOR, EURIBOR, LIBOR/ плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 6%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Точка 18:

През 2017 г. банката-майка не е емитирала нова емисия ценни книжа.

Точка 19:

Дружествата от групата не са публикували конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчитат съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

Точка 20:

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Групата обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата и степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

Групата следва задълженията и ограниченията произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на банковото законодателство е коефициента на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи към привлечените средства на Групата.

Групата традиционно поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2017 е приблизително 32.53% от общите активи на Групата. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност, Групата използва предоставените ресурси и аванси на финансови институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2017 те заемат приблизително 5.16% от общите активи. Облигации издадени от правителството на Република България, от НБРМ и от правителството на РФ, които Групата притежава и не е заложила са около 4.81% от активите ѝ. Поддържайки над 42% от активите си в бързоликвидни активи, Групата е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

Точка 21:

Развитието си през 2018 г., Групата ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

Точка 22:

През 2017 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на групата.

Точка 23:

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопрегледените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Точка 24:

През 2017 г. няма настъпили промени в управителните и надзорни органи на дружествата от групата.

Точка 25:

Получени парични възнаграждения:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и дъщерни дружества за 2017 г. в лева			
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЗАО ИКБанк	ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	60,000			
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	60,000	-	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп.директор и член на УС на ЦКБ АД, член на СД на ЗАО „ИК Банк“, Изп.директор и член на СД на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	42,424	-	1,691	13,500
8.	Георги Димитров Константинов	Изп.директор и член на УС на ЦКБ АД, член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп.директор и член на СД на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	42,424	16,974	-	13,500
9.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-
10.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	42,424	-	-	-

Няма получени непарични възнаграждения.

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината.

Няма сума, дължима от ЦКБ-АД за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Точка 26:

Към 31.12.2017 г., няма притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на дружествата от групата.

Точка 27:

Не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Точка 28:

Дружествата от групата нямат висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения им капитал. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружествата от групата по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собственият им капитал.

Точка 29:

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов. Адрес на кореспонденция: 1086 София, бул. "Цариградско шосе" No 87; Телефон: +359 2 92 66 570; факс: 359 2 92 66 226; e-mail: anton.filipov@ccbanc.bg; WEB – site: www.ccbanc.bg.

Точка 30:

Възнаграждението за независим финансов одит за 2017 г. е в размер на 665 хил. лв. През 2017 и до датата на настоящия доклад не са извършвани данъчни консултации от двете одиторски дружества – Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД. Другите услуги, несвързани със задължителния финансов одит, които се предоставят от двете одиторски дружества включват следните ангажименти, възнаграждението за които е 160 хил. лв.:

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2017, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“.
- извършен ангажимент от одитора за 2016 г., Делойт Одит ООД, за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2017, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“.
- извършен ангажимент от одитора за 2016 г., Делойт Одит ООД за одит на консолидационния пакет на Банката, изготвен в съответствие със счетоводните политики на групата Химимпорт към и за годината, приключваща на 31 декември 2016

Делойт България ЕООД (дружество от мрежата на Делойт), е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката:

- през 2017 г. консултантски услуги, във връзка с въвеждане на новите изисквания на МСФО 9 Финансови инструменти;
- през 2018 г. анализ за съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (GDPR)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2017 г. на дъщерните дружества е в размер на 116 хил. лв.

Грант Торнтон ДОО, Скопие (дружество от мрежата на Грант Торнтон) е предоставило самостоятелно следните услуги на контролираното от Банката предприятие ЦКБ АД, Скопие:

- Одит на индивидуален финансов отчет на ЦКБ АД, Скопие, изготвен в съответствие със законодателството на Република Македония, към и за годината, приключваща на 31 декември 2017.
- Одит на консолидационен пакет на ЦКБ АД, Скопие, изготвен в съответствие със счетоводните политики на Групата към и за годината, приключваща на 31 декември 2017.

Делойт ДОО, Скопие (дружество от мрежата на Делойт) е предоставило самостоятелно следните услуги на контролираното от Банката предприятие ЦКБ АД, Скопие:

- Одит на индивидуален финансов отчет на ЦКБ АД, Скопие, изготвен в съответствие със законодателството на Република Македония, към и за годината, приключваща на 31 декември 2016.
- Одит на консолидационен пакет на ЦКБ АД, Скопие, изготвен в съответствие със счетоводните политики на Групата към и за годината, приключваща на 31 декември 2016.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

Дата: 30.04.2018 г.

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗАКОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” (ЦКБ) АД
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ
ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА**

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б";**

Банката-майка спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса. „ЦКБ” АД не прилага практики на корпоративно управление в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

Банката-майка осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които дружеството не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба “Вътрешен *одит*” при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и др. В съответствие с “Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД” ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и др.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на Банката-майка на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски предприятия, което е регистриран одитор съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на банката и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
2. съответствието на изготвените от банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ

Годишното редовно общо събрание на акционерите на ЦКБ АД, избра “Делойт Одит” ООД, ЕИК 121145199 и “Грант Торнтон” ООД, ЕИК 831716285 за одиторски дружества, които да извършат проверка и заверка на годишния отчет на банката за 2017г. и надзорните отчети, определени от Българска народна банка.

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

1. Наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;
2. Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдава на ефективността на системите за управление на рисковете;
4. Наблюдава на независимия финансов одит в предприятието;
5. Извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор напредприятието в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
6. Дава препоръка за избор на регистриран одитор за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в Банката-майка се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

Комитет по риска

Комитет за управление на активите и пасивите;

Кредитен съвет;

Кредитен комитет;

Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2017 г. Банката-майка нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2017 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на Банката-майка са:

Наименование на акционер	Процент от капитала
ЦКБ Груп ЕАД	68.56%
Химимпорт АД	6.61%

Основен акционер на банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права
Банката-майка няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на дружеството;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла

на ЗППЦК. Към 31.12.2017 г. Надзорният съвет на Банката-майка се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбрани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избрани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2017 г., Управителният съвет на Банката-майка се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2017 г.

- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, съгласно чл. 27 от и Наредба No 2 на БНБ, по реда, предвиден в закона:

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

Банката-майка има двустепенна система на управление. Към 31.12.2017 г. Надзорния и Управителен съвети следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2017 г.

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Председател:

- Проф. Д-р Александър Воденичаров

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на банката. Той представлява банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
 - одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват дружеството пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното му управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
 - одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на банката;
 - има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга дружеството;
 - може да прави проучвания като използва експерти;
 - одобрява стратегията за дейността на банката;
 - определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
 - решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.
- Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:
- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
 - съществени промени в дейността на банката;
 - съществени организационни промени;
 - дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
 - създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2017 г. , Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на дружеството пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотeki, залози или други тежести върху имущество на банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на банката, когато това е необходимо съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. чл. 44 и 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет.
- приема вътрешните правила за дейността на банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
Централна Кооперативна Банка АД
31 декември 2017 г.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси: Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. Във тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

КОМИТЕТИ КЪМ НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ НА БАНКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ	ЧЛЕНОВЕ	ФУНКЦИИ
КОМИТЕТ ПО РИСКА	Иво Каменов Георгиев – председател на Надзорния съвет Райна Димитрова Кузмова – независим член на Надзорния съвет	1. Съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на банката към поемане на риск и подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. 2. Независимо от комитета по възнагражденията, проверява дали стимулите, определяни от системата за възнагражденията, отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планираните приходи и разпределението им във времето. 3. Представя на Надзорния съвет или Управителния съвет предложения за коригиране на ценообразуването на продуктите на банката, когато цената не е адекватно отражение на модела на стопанска дейност и на стратегията по отношение на риска.

НАИМЕНОВАНИЕ	ЧЛЕНОВЕ	ФУНКЦИИ
		4. Определя по своя преценка характера, обема, формата и честотата на предоставяната му информация за рисковия профил на банката. 5. Разполага с неограничен достъп до информация за цялостния рисков профил на банката, до структурата за управление на риска /специализирани структурни звена, комитети и др./ по чл. 5 от Наредба № 7 на БНБ, както и до становища на външни експерти. 6. Получава изготвени от председателите/секретарите на колективните органи за управление на банката 3 месечни отчети за дейността на съответния комитет. 7. Получава от Секретаря на УС в 3 дневен срок след внасянето им в УС копие от всички отчети, отчитачи проявлението на рисковете в дейността на банката, изготвени от съответните дирекции: „Анализ и управление на риска”, „Кредитен риск”, „Анализ и управление на класифицирани експозиции”. 8. По своя преценка се произнася по други, непосочени изрично по-горе, въпроси, които не са предоставени в изключителната компетентност на друг орган на дружеството и за които счита, че влизат в очертаната от закона компетентност на Комитет по риска.
КОМИТЕТ ПО ПОДБОР	Иво Каменов Георгиев – председател на Надзорния съвет Марин Великов Митев – член на Надзорния съвет	Набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на банката; 2. подготвя описание на функциите и на изискванията към кандидатите и определя времето, което се очаква избраните членове да отделят в работата на Управителния съвет; 3. определя целево ниво във връзка с участието на по-слабо представения

НАИМЕНОВАНИЕ	ЧЛЕНОВЕ	ФУНКЦИИ
		пол в състава на Управителния съвет и разработва политика за увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на съветите за постигане на това ниво; нивото, политиката и нейното изпълнение се оповестяват в съответствие с член 435, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 575/2013; 4. анализира периодично, но не по-малко от един път годишно структурата, състава, броя на членовете и резултатите от работата на Управителния съвет и отправя препоръки за евентуални промени; 5. периодично прави преглед на политиката на Управителния съвет за подбор и назначаване на членове на висшия ръководен персонал и отправя препоръки към него.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на „ЦКБ“ АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

Банката - майка не прилага политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит. Комитетът по подбор, в ЦКБ АД, набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет, кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на банката.

ГЕОРГИ КОСТОВ
 ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
 ПРОКУРИСТ

Нефинансова декларация

съгласно Чл. 48 от Закона за счетоводството

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл.48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2017 г.

Ръководството на Банката-майка декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на фирмата.

Политиката за социална отговорност на Банката-майка и на дружествата от групата е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на дружествата от групата по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи определени в Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици;

I. Бизнес модел

Банката-майка се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлаганите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката-майка има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги базирани на тях, член е на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и др. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката-майка непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките

За дружествата от групата е от приоритетно значение да съблюдават високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на банката са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Дружествата от групата прилагат ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на дружествата от групата имат за цел да обслужват прецизно своите клиенти съобразно потребностите, спазвайки правата и защитавайки интересите им, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в съответната държава. Групата влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на Банката-майка

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката-майка, в Кодекса за поведение и професионална етика на банката е заложила система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на банката, така и с трети страни. Подобни вътрешнонормативни актове се прилагат и в дъщерните дружества.

Политика за борба против корупцията

Дружествата от групата не толерират каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, банката-майка приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите на банката-майка са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност. Аналогично и служителите на дъщерните дружества да спазват стриктно нормативната уредба, засягаща тази проблематика и действаща в съответната държава.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на дружествата от групата и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички

служители на Групата се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За Групата, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на Групата.

Дружествата от групата съзнават, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

Банката-майка отдава огромно значение на:

- Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагане на политика по многообразие.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнаграждава усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в Банката-майка дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за дружествата от групата е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите ѝ и пълното разгръщане на техния потенциал.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: -вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

За 2017 г. Банката-майка има приета от управителния съвет „Програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД“, с финансово обезпечение в размер на 200,000 лв.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие.
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани
- екипност – успяваме, когато сме заедно
- доверие – то прави и невъзможното постижимо
- социална отговорност- работа с грижа към обществото
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме

III. Основни рискове свързани с екологичните и социалните въпроси

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на Банката-майка са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на компанията да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката-майка също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политиката на Групата по опазване на околната среда се състои в:

- 1.Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда
- 3.Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от банката, насочени към екологичното равновесие.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, който е изправена банката е риска от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Бъдещи задачи пред Групата са:

- 1.Привличане на нови квалифицирани кадри.
- 2.Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма
- 3.Обучение на новопостъпилия персонал

Дружествата от групата спазват всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АГАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

Информация относно публичното дружество по

Приложение 11 от Наредба No 2 на

Комисията за финансов надзор

1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Към 31.12.2017 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката - майка се състои от 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката- майка.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

Акциите на Банката-майка се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Прехвърлянето на безналичните поименни акции има действие от момента на вписване на сделката в регистрите на Централния депозитар. Физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката-майка, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката-майка става дъщерно дружество.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Компанията-майка на Банката-майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери

	2017	
	Капитал	Процент
	в хил. лв.	
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56
Химимпорт АД	7,475	6.61
ЗАД Армеец АД	3,851	3.40
УПФ Съгласие	4,854	4.29
Други	19,390	17.14
Общо:	113,154	100

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма такава система

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Съгласно устава на дружеството, акционери на банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката-майка са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на дружеството, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участвуват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред дружеството един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни - предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение

акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на дружеството в Търговския регистър.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Не са известни на дружеството такива споразумения

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на дружеството и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката-майка, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2017 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2017 г. , Управителният съвет се състои от 7 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници.
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

9. Правомощията на управителните органи на дружеството, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на дружеството емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат.

Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на дружеството не може да бъде увеличаван по реда на чл.чл. 193, 195 и 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката-майка може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на дружеството не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Дружеството може да придобива през една календарна година повече от 3% от собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на банката.

10. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

11. Споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма такива споразумения.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

Deloitte Audit OOD
UIC 121145199
103, Al. Stambolijski Blvd
Sofia 1303
Bulgaria
Tel: +359 (2) 80 23 300
Fax: +359 (2) 80 23 350
www.deloitte.bg

Делойт Одит ООД
ЕИК 121145199
бул. "Ал. Стамболийски" 103
София 1303
България
Тел: +359 (2) 80 23 300
Факс: +359 (2) 80 23 350
www.deloitte.bg

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни Връх 26, 1421
София
Ул. Параскева Николау 4, 9000
Варна
Т (+3592) 987 28 79,
(+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24,
(+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.gtbulgaria.com

Grant Thornton Ltd.
26, Cherni Vrah Blvd, 1421 Sofia
4, Paraskava Nikolau Str.,
9000 Varna
T (+3592) 987 28 79,
(+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24,
(+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Централна кооперативна банка АД („Банката“) и нейните дъщерни дружества (общо „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2017 и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

<i>Ключов одиторски въпрос</i>	<i>Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенния от нас одит</i>
Определяне на обезценка за несъбираемост на предоставени кредити и аванси на клиенти Бележки 8, 30 и 35 от консолидирания финансов отчет Групата отчита обезценката за несъбираемост на кредити и аванси съгласно изискванията на МСФО. Салдото на обезценката за несъбираемост в консолидирания отчет за финансовото състояние е в размер на 119,348 хил. лв. към 31 декември 2017, както е оповестено в бележки 8, 30 и 35 от приложения консолидиран финансов отчет. Оценката на кредитите и авансите зависи от кредитния риск, свързан с кредитополучателя. Когато има обективни доказателства, че даден кредит може да не бъде изцяло възстановен в съответствие с договорените условия, кредитният риск и оценката на кредита се преценяват на индивидуална и колективна база, въз основа на политиките и процедурите на Групата. При определяне на необходимите обезценки, ръководството прилага преценка за факторите, които намира за релевантни. Тези фактори включват финансовото състояние на кредитополучателя, периодът за реализация и оценката на обезпечението, очакваните парични потоци от дейността на кредитополучателя, икономическите условия, структурата на кредитния портфейл и предишния опит с просрочени вземания. Поради значимостта на оценката на кредити и вземания за консолидирания финансов отчет и поради факта, че допусканията за определяне на обезценката за несъбираемост по своята същност включват значителни преценки, ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и вземания е ключов одиторски въпрос.	Нашите одиторски процедури бяха фокусирани върху следното: Ние получихме разбиране за процесите и политиките, прилагани от Групата за определяне на обезценка на кредити и аванси. Извършихме анализ на адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процесите от гледна точка на съответствието им с МСФО и добрите практики в областта. Извършихме процедури за проверка дали контролите са създадени и въведени, както и оценка на оперативната им ефективност. Извършихме проверка и оценка на процесите за класификация на заемите и определянето на необходима обезценка, като проверихме на извадков принцип конкретни вземания от кредитния портфейл и извършихме тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността на кредитите. Анализирахме финансовото състояние на кредитополучателите и проучихме дали са налице отклонения при спазване на договорените условия. Взехме предвид влиянието на икономическите условия, оценката на активите, предоставени като обезпечение и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и авансите, проверени на извадков принцип. Ние приложихме професионална преценка, за да оценим допусканията използвани при определянето и изчисляването на обезценката на кредити и аванси. Извършихме проверка на изчисленията на ръководството за необходимата обезценка за несъбираемост и сравнихме получените резултати с нашите независими изчисления на база на професионалната ни преценка.

Ние извършихме оценка на адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет, включително на оповестяванията на основните предположения и преценки.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“) носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамката на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет.
- ние сме отговорни за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Носим изключителна отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Информация във връзка с чл. 33 от Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор от 25.07.2007 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

На базата на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, ние констатирахме, че създадената и прилагана в Банката организация, свързана със съхраняването на клиентски активи, е в съответствие с изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38 на Комисията за финансов надзор.

Становище във връзка с чл. 100н, ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На базата на извършените процедури при нашия одит и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Делойт Одит“ ООД и „Грант Торнтон“ ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2017, от Общото събрание на акционерите, проведено на 29 юни 2017, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 на Групата представлява десети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Групата, извършен от „Делойт Одит“ ООД и първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на Групата, извършен от „Грант Торнтон“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от ЗНФО.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от ЗНФО забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Банката и контролираните от нея дъщерни предприятия, които не са посочени в консолидирания доклад за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата.

За Делойт Одит ООД

Асен Димов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

За Грант Торнтон ООД

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител

бул. Черни връх 26
1421 София, България

30 април 2018

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централни банки	4	1,840,004	1,355,760
Предоставени ресурси и аванси на банки, нетно	5	292,002	256,356
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	196,910	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	7	82,321	115,573
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	8	2,404,501	2,332,969
Други активи	9	61,083	65,268
Финансови активи на разположение за продажба	10	595,774	664,951
Финансови активи, държани до падеж	11	34,010	30,188
Дълготрайни активи	12	131,616	140,388
Инвестиционни имоти	14	12,963	13,513
Репутация	15	5,630	5,638
Нетекущи активи, държани за продажба	16	-	7,415
ОБЩО АКТИВИ		5,656,814	5,187,277
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	17.1	7,008	8,375
Получени кредити и други задължения към банки	17.2	4,539	246
Задължения към други депозанти	18	5,113,133	4,689,787
Други привлечени средства	19	778	817
Емитирани облигации	20	70,235	70,126
Провизии за задължения	21	49	1,205
Други задължения	22	15,669	12,375
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		5,211,411	4,782,931
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	23.1	113,154	113,154
Премиен резерв		79,444	79,444
Резерви, включително неразпределена печалба	23.2	181,968	157,577
Преоценъчен резерв	23.3	27,144	20,899
Печалба за текущата година		35,921	26,364
Общо собствен капитал на акционерите на Банката-майка		437,631	397,438
Неконтролиращо участие		7,772	6,908
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		445,403	404,346
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ		5,656,814	5,187,277
Условни задължения	33	180,442	192,613

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурор

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 април 2018 г.:
Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор, отговорен за одита
управител

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от лихви	24	158,478	164,155
Разходи за лихви	24	(30,457)	(44,172)
Нетен доход от лихви		128,021	119,983
Приходи от такси и комисиони	25	57,710	55,793
Разходи за такси и комисиони	25	(9,542)	(8,316)
Нетен доход от такси и комисиони		48,168	47,477
Нетни печалби от операции с ценни книжа	26	20,648	21,144
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	27	1,012	6,223
Други нетни приходи от дейността	28	8,403	7,175
Разходи за дейността	29	(136,615)	(134,667)
Разходи за провизии за задължения		(633)	(1,205)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	30	(30,629)	(34,671)
Разходи за обезценка на репутация	15	(8)	-
Разходи за обезценка на нетекущи активи	16	(598)	(229)
Разходи за обезценка на нематериални активи	12	-	(851)
Печалба за периода преди данъчно облагане		37,769	30,379
Разходи за данъци	31	(2,020)	(4,037)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		35,749	26,342
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които се рекласифицират в Печалбата или загубата			
Финансови активи на разположение за продажба, нетно от данъци		6,245	12,038
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		(937)	2,996
Общо друг всеобхватен доход, нетно от данъци		5,308	15,034
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		41,057	41,376
Дял от печалбата за неконтролиращото участие		(172)	(22)
Дял от печалбата за Банката-майка		35,921	26,364
Дял от общия всеобхватен доход за неконтролиращото участие		864	316
Дял от общия всеобхватен доход за Банката-майка		40,193	41,060
Доход на акция за акционерите на Банката-майка (в лева)	32	0.32	0.24
Доход на акция за акционерите на Банката - майка с намалена стойност (в лева)		0.29	0.22

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 април 2018 г.:
Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов,
регистриран одитор, отговорен за одита
управител

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	37,769	30,379
Промяна в оперативните активи:		
Намаление/ (увеличение) на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	8,060	(6,598)
Намаление/ (увеличение) на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2,348	(46,810)
Намаление на финансовите активи за търгуване	42,019	93,842
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(102,652)	(130,955)
Намаление/ (увеличение) на други активи	4,278	(8,214)
Намаление/ (увеличение) на нетекущи активи, държани за продажба	6,817	(4,280)
	(39,130)	(103,015)
Промяна в оперативните пасиви:		
(Намаление)/ увеличение на депозити от банки	(1,784)	1,543
Увеличение/(намаление) на кредити от банки	4,293	(30)
Намаление на задължения по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа	-	(9,000)
Увеличение на задължения към други депозанти	425,551	301,542
Намаление на други привлечени средства	(39)	(64)
(Намаление)/ увеличение на задължения за провизии	(1,034)	1,034
Увеличение на други задължения	6,673	2,516
	433,660	297,541
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна загуба от инвестиционна дейност	(8,727)	(5,945)
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	30,629	35,876
Обезценка на нематериални активи	-	851
Обезценка на репутация	8	-
Обезценка на нетекущи активи	598	229
Намаление на признати в бизнескомбинация активи и пасиви	895	(1,532)
Амортизация	11,169	11,197
Балансова стойност на отписани активи	112	7
Изменение в отсрочените данъци	(5)	(140)
Ефекти от амортизация на финансов пасив	109	71
	34,788	40,614
Платен данък печалба	(6,307)	(343)
Други корекции	(2,368)	(849)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	458,412	264,327

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Продажба/(придобиване) на финансови активи на разположение за продажба, нетно	76,170	(27,688)
(Плащания) / Постъпления от продажба на финансови активи на държани до падеж, нетно	(3,822)	256,537
Плащания за покупка на Дълготрайни активи	(4,270)	(11,921)
Постъпления от продажба на Дълготрайни активи	6,042	2,967
Плащания за придобиване на инвестиционни имоти	-	(17,737)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	74,120	202,158
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(2,535)	(3,168)
Други финансови операции	-	288
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНSOVA ДЕЙНОСТ	(2,535)	(2,880)
УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	529,997	463,605
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 34)	1,595,896	1,125,920
Ефект от изменение на валутен курс на пари и парични еквиваленти	(2,322)	6,371
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 34)	2,123,571	1,595,896

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 април 2018 г.:

Делойт Одит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Асен Димов
регистриран одитор, отговорен за одита
управител

Зорница Джамбазка,
регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Емитиран и внесен капитал	Премии резерв	Резерви, включително неразмислена печалба	Проценени резерви	Печалба за текущата година	Контролиран по участие	Общо
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2016	113,154	79,444	151,600	8,862	3,319	6,592	362,971
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2016	-	-	-	-	26,364	(22)	26,342
Другт всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2016	-	-	2,658	12,038	-	338	15,034
Общо всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2016	-	-	2,658	12,038	26,364	316	41,376
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2015, пренесена в неразмислена печалба	-	-	3,319	(1)	(3,319)	-	-
Други движения	-	-	-	-	-	-	(1)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	113,154	79,444	157,577	20,899	26,364	6,908	404,346
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2017	-	-	(1,973)	6,245	35,921	(172)	35,749
Другт всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2017	-	-	(1,973)	6,245	-	1,036	5,308
Общо всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2017	-	-	(1,973)	6,245	35,921	864	41,057
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2016, пренесена в неразмислена печалба	-	-	26,364	-	(26,364)	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	113,154	79,444	181,968	27,144	35,921	7,772	445,403

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2018 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Йордан Христов
Главен счетоводител
Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30 април 2018 г.:
Деянт Олит ООД одиторско дружество

Асен Димов
регистратор-олиитор, отговорен за одита

Управител

Приложените бележки са незадължителна част от този консолидиран финансов отчет.

Тихомир Арнаудов
Проксирис

Грант Торнтон ООД одиторско дружество

Зорница Джамбатка
регистратор-олиитор, отговорен за одита

Мария Аугустолов, управител

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София ("ЦКБ АД, София", "Банката-майка"), ЕИК 831447150, представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие ("ЦКБ АД, Скопие"), АО „ИК Банк“, Казан и Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, (УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД), като една отчетна единица ("Групата").

Банката-майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката-майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката-майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката-майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегировани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегировани акции. През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегировани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на “Статер банка”, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 3 януари 2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2017 и 2016 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През 2017 и 2016 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество “ЦКБ Асет Мениджмънт” ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2017 година дружеството управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката-майка придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката-майка е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан е основана през март 1992 г. като правопреемник на Вахитовското поделение на Държавната банка на СССР. Банката е самостоятелна, универсална кредитна организация, като извършва всички традиционни банкови операции в рубли и чуждестранна валута и оказва широк спектър услуги на своите клиенти. Тя има висока делова репутация на пазара на банкови услуги, отличава се с качество на обслужването и има стабилна клиентска база. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е член на следните организации: Асоциация на банките в Русия; Асоциация на регионалните банки в Русия; Банкова асоциация на Татарстан; Национална клирингова организация ЗАО Национален разчетен депозитар. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е професионален участник на пазара на ценни книжа и има лиценз за осъществяването на тази дейност, издаден от Федералната комисия по пазара на ценни книжа, без ограничение на срока на дейността.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 Банката-майка е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, като размера на направената инвестиция е 24,545 хил. лв. На 26 юни 2014 УС на Банката-майка взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции. На 15 август 2014 НС на Банката-майка приема представеното решение на УС на Банката-майка за продажба на миноритарния пакет. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката - майка, прието от Надзорния съвет на Банката - майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката - майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет акции от капитала на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на ЗАО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2017 и 2016 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация в резултат на което към 31 декември 2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капитала на АО „ИК Банк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2017. Сумите в консолидирания финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Счетоводните политики на Банката-майка и дъщерните ѝ дружества не се различават съществено.

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

Промени в МСФО

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци** - Инициатива за оповестяване – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила към края на отчетния период:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** – приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15”** - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),
- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

Банката-майка очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Банката-майка в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на:

- МСФО 9, публикуван от СМСС и приет от ЕС, е приложим задължително за периодите, започващи на или след 1 януари 2018 г.

МСФО 9 „Финансови инструменти“, който заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, съдържа общи изисквания свързани с признаване и оценяване, обезценка, отписване и отчитане на хеджиране.

Банката-майка е извършила идентифициране на разликите между прилаганите по МСС 39 политики и влизащите в сила изисквания на МСФО 9, свързани с методика за класификация, оценка, обезценка на финансови активи и пасиви и отчитане на хеджиране.

Класификация и оценяване

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела. Този универсален, принципно базиран подход, заменя съществуващите изисквания, базирани на правила.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И СЧЕТОВОДНА КОНВЕНЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Отчитане на хеджиране

МСФО 9 въвежда значително променен модел за отчитане на хеджиране с разширени оповестявания на дейността по управление на риска. Новият модел уеднаквява счетоводното третиране на хеджирането с дейността по управление на риска, позволявайки на предприятията по-добре да отразят тези дейности във финансовите си отчети. В допълнение, на потребителите на финансовите отчети се предоставя по-добра информация за управлението на риска и ефекта от отчитане на хеджиране върху финансовите отчети.

Обезценка

МСФО 9 въвежда нов модел на обезценка, базиран на очаквана загуба, който изисква по-навременно признаване на кредитни загуби. Стандартът изисква отчитане на очаквани кредитни загуби от момента на първоначално признаване на финансовите инструменти.

За целите на дефиниране на модела на очакваните кредитни загуби Ръководството на Банката-майка е анализирано текущото състояние спрямо изискванията на МСФО 9, както и количествено изследване на очаквания ефект. Количественото отражение на МСФО 9 е определено в съответствие с възприетата от Банката-майка методология за калкулиране на очакваните кредитни загуби и дефинираните параметри за измерване на риска.

Оценката на въздействието при първоначалното прилагане на МСФО 9 върху консолидирания финансов отчет на Банката-майка е свързан с прилагане на нова методика за определяне на очакваните кредитни загуби. При извършване на анализа на притежаваните от Банката-майка финансови активи не беше идентифициран съществен ефект във връзка с промяната в класификационните характеристики на новите групи финансови активи, дефинирани в съответствие с МСФО 9. Това се дължи на факта, че дефиницията за неизпълнение, прилагана за целите на вътрешното управление на риска се запазва без промяна спрямо досега използваната по МСС 39 и не се прилага съществена промяна в бизнес модела на управление на активите на Банката-майка.

Очакваният ефект от признаване на провизии за кредитен риск по неусвоени кредитни ангажименти и финансови гаранции за Банката-майка е в размер на 524 хил. лв.

Към датата на прилагане на стандарта за първи път, основният ефект на МСФО 9 върху Банката-майка е в резултат от прилагането на новия модел за обезценка, базиран на очакваната кредитна загуба, което ще доведе до нарастване на обезценките по финансови активи и провизиите по условни задължения.

Ефектите от прилагането за първи път на МСФО 9 Финансови инструменти за Банката-майка са следните:

1. Определеният от Банката-майка прогнозиран към момента нетен ефект от рекласификация по отношение на определени финансови активи, е в размер на 526 хил. лв.;
2. Прогнозираният към момента нетен ефект от прилагането на модела на очакваните кредитни загуби във връзка с финансови активи, класифицирани като оценявани по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 11,703 хил. лв., от които по неусвоени ангажименти 524 хил. лв.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И СЧЕТОВОДНА КОНВЕНЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Във връзка с приет Регламент ЕС 2017/2395, даващ преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо собствения капитал на банките за регулаторни цели, Централна кооперативна банка АД планира да използва напълно този режим. При анализа на способността на капитала да покрива очакваните кредитни загуби (CRD/CRR), така оповестените, прогнозираните към момента на въвеждане на стандарта, ефекти от обезценка по МСФО 9, ще окажат несъществено влияние върху регулаторните капиталови показатели (без отчитане на данъчния ефект) – намаление на Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) - под 0.2% и намаление на показателите за капиталова адекватност – под 0.02 процентни пункта.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет Групата е в процес на анализ на потенциалния ефект от въвеждането на МСФО 9 в дъщерните дружества. Анализът се очаква да бъде финализиран и окончателните ефекти да бъдат определени през 2018 г.

- МСФО 16 „Лизинг“

Към 31 декември 2017 Банката-майка има поети ангажименти по оперативен лизинг като лизингополучател. Предварителната оценка показва, че тези договори отговарят на определението за лизинг съгласно МСФО 16 и съответно Банката-майка ще признае актив за право на ползване на актива и съответстващия му пасив по отношение на тези лизингови договори, освен ако те отговарят на изискванията за ниска стойност или краткосрочност при прилагане на МСФО 16. Новото изискване за признаване актив за право на ползване на актив и съответстващо лизингово задължение се очаква да окаже влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Банката-майка, като ръководството понастоящем оценява очаквания ефект.

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет:

- **МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016)** – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 “Застрахователни договори”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- **Изменение на МСФО 2 „Плащане на базата на акции“** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти”** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица”** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И СЧЕТОВОДНА КОНВЕНЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

- **Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСС 40 „Инвестиционни имоти“** – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”,** произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 22 „Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания“** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Групата очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане.

Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет на Групата включва финансовите отчети на Централна Кооперативна Банка АД, Централна Кооперативна Банка АД, Скопие, Управляващо дружество ”ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД и АО „ИК Банк“, Казан (дъщерни дружества, върху които Банката-майка упражнява контрол). Контролът е наличен, когато Банката-майка има възможността да ръководи финансовата и оперативната политика на дадено предприятие, така че да се извличат изгоди от неговата дейност.

Банката-майка е дружество, което пряко или косвено, притежава повече от 50% от правата на глас или правомощия да упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на друго дружество (дъщерно дружество).

Дъщерно дружество е това дружество, в което Групата пряко или косвено притежава повече от половината от правата на глас или съществуват правомощия за упражняване на контрол върху неговата финансова и оперативна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата.

Всички придобивания се отчитат, чрез прилагане на метода на покупка от датата, на която Групата ефективно получава контрол върху придобивания, както е посочено в МСФО 3. Групата включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход резултатите от дейността на придобитото дружество, както и признава в консолидирания отчет за финансовото състояние придобитите активи и пасиви и условни задължения на придобитото дружество, както и всякаква репутация, възникнала при придобиването.

Резултатите на придобитите или отписани през годината дъщерни дружества се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход от ефективната дата на придобиване или от ефективната дата на освобождаване отписването по подходящ начин.

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, отчетите на Банката-майка и дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И СЧЕТОВОДНА КОНВЕНЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Принципи на консолидация (продължение)

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Банката-майка.

Вътрешно-груповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Дружествата, консолидирани във финансовия отчет на Групата, са:

Към 31.12.2017 и 31.12.2016

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД, Скопие	87.35%	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	Пълна консолидация
АО „ИК Банк“, гр. Казан	86.27%	Пълна консолидация

Групата включва два дъщерни предприятия, съдържащи неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ		Натрупани НКУ	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Централна кооперативна банка АД, Скопие	12.65%	12.65%	15	32	5,694	5,686
АО „ИК Банк“, гр. Казан	13.73%	13.73%	849	306	2,078	1,222

През 2017 г. и 2016 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Групата и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Групата, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния консолидиран финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, с използване на метода на ефективния лихвен процент, като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж. За кредити, предоставени от Групата и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договореният лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения, поради естеството на договорните отношения.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа за търгуване или за продажба се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Функционалната валута на Банката-майка и на дъщерното дружество УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е българският лев. Функционалната валута на дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД, Скопие е македонският денар. Функционалната валута на дъщерното дружество АО „ИК Банк“, Казан е руската рубла.

Сделките, осъществени в чуждестранни валути са преизчислени в лева по курсовете на Централната банка на съответната държава за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на консолидирания отчет за финансовото състояние по обменните курсове на Централната банка за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на Централната банка за деня на сделката, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

Групата извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на Централната банка за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2017 и 2016 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2017	31 декември 2016
1 долар на САЩ = 1.63081 лева	1 долар на САЩ = 1.85545 лева

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.3 Операции в чуждестранна валута (продължение)

Обменните курсове към 31 декември 2017 и 2016 между долара на САЩ и еврото и македонския денар са:

31 декември 2017		31 декември 2016	
1 долар на САЩ =	51.2722 македонски денара	1 долар на САЩ =	58.3258 македонски денара
1 евро =	61.4907 македонски денара	1 евро =	61.4812 македонски денара

Обменните курсове към 31 декември 2017 и 2016 между долара на САЩ и еврото и руската рубла са:

31 декември 2017		31 декември 2016	
1 долар на САЩ =	57.6291 руски рубли	1 долар на САЩ =	60.6569 руски рубли
1 евро =	68.7861 руски рубли	1 евро =	63.8111 руски рубли

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтови и лихвоносни ДЦК, както и корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия, в които Групата не притежава контролно участие.

Финансовите активи, обявени за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Групата за търгуване, за отчитане по справедлива стойност, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата. Финансовите активи, обявени за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия.

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж са с фиксирано плащане и фиксиран падеж, които Групата има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им независимо от евентуалната възможност да бъдат изтъргувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Групата на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават само когато Групата стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

При първоначалното признаване финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Всички разходи, които се отнасят пряко към придобиването на финансов актив се отчитат като текущи. Първоначално финансовите активи различни от финансови активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Първоначална оценка (продължение)

Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последваща оценка

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финансов приход или текущ финансов разход в периода на възникването ѝ.

След първоначалното признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база на публикувана котировка на активен пазар или други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, капиталови инструменти, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка, се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност (цена на придобиване) на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване, кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Отписване

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Групата на контрол върху договорните права, по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата, свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход през периода на възникването ѝ. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

Обезценки за несъбираемост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; други индикации.

Финансовите активи, на разположение за продажба и отчитани по справедлива стойност се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет на Групата, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя тяхната възстановима стойност. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финансов разход и намаление на отчетната стойност на активите;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Групата до настъпване на падеж се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за притежавани от Групата ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Обезценки за несъбираемост (продължение)

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за предоставени от Групата кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други, оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината. Несъбираемите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени и са напълно обезценени се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбираемост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити, базирана на МСФО. Групата класифицира кредитите в две групи. Извън групата на обслужваните кредити и кредитите с несъществен размер от групата необслужвани, и при условие, че Групата не разполага с очакваните бъдещи парични потоци или предоставените такива от длъжника не са надеждни в достатъчна степен, се прилагат проценти, с които се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. За целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити се признават ликвидни обезпечения, като стойността с която участват при формирането на провизиите се определя в зависимост от вида на обезпечението и неговото състояние.

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата среда, в която са поставени кредитополучателите.

Сумата на загубите, определени за кредитите с несъществен размер от групата, необслужвани на база колективна оценка, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.5. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.6. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централните банки и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.7. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Групата е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Групата, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни и полезни за целите на консолидирания финансов отчет.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.7. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Групата оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.8. Нетирание

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.9. Провизии за кредитни ангажименти

Размерът на провизии за гаранции, други задбалансови кредитни ангажименти и други задължения се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.10. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

3.2.11. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

	Годишна амортизационна норма	Полезен живот в години
Сгради	4%	25
Стопански инвентар	15%	7
Транспортни средства	15%	7
Други активи	15%	7
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират. Групата провежда тест за обезценка на нематериалните активи с неограничен полезен живот ежегодно и при индикация, че нематериалният актив е обезценен, се извършва обезценка, резултатите от която се отразяват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Ръководството на Групата е извършило към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи с ограничен полезен срок на ползване. Не са установени условия за наличие на обезценка на тези активи, поради което те не са обезценявани

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.12. Отчитане на договори за оперативен лизинг

В случаите, когато Групата е лизингополучател по договор за оперативен лизинг, получените по договора активи не се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Банката. Извършените от страна на Банката плащания по договора се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

В случаите, когато Групата е лизингодател по договор за оперативен лизинг, активите, отдадени от Банката по договора, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Банката и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета от Банката по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативния лизингов договор се признава от страна на Банката директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

3.2.13. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализируема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.14. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Групата недвижими имоти (земя и сгради), които тя няма да използва в дейността си, и които Групата държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Групата приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16. В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейният метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3.2.15. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие съответно с българското, македонското и руското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно счетоводно законодателство, приложимо за банки в съответните държави, където Групата развива дейност.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Данъчно облагане (продължение)

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Групата очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степенята, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.16. Оперативни сегменти

Географско разпределение

Групата извършва дейност основно в следните четири държави: България, Русия, Република Македония и Кипър. В България, Русия и Република Македония Групата извършва дейности и реализира приходи както следва:

1. В България чрез ЦКБ АД и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД
2. В Русия чрез АО „ИК Банк“, Казан
3. В Република Македония чрез ЦКБ АД, Скопие

В Кипър Групата извършва дейности и реализира приходи чрез банков клон, част от структурата на Банката-майка Централна кооперативна банка АД, на принципа на свободата на предоставяне на услуги на територията на Европейското икономическо пространство.

Информация за приходите от лихви, приходите от такси и комисиони, нетекущите активи, различни от финансови инструменти, активи по отсрочени данъци, преди консолидационни елиминации, е представена, както следва:

	Приходи от лихви и такси и комисионни		Имоти, машини и съоръжения и ДНМА		Инвестиционни имоти и активи, придобити от обезпечения	
	За годината, приключваща на	За годината, приключваща на	Към	Към	Към	Към
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
България	196,807	200,164	91,013	96,038	32,808	35,479
Русия	4,088	4,929	4,397	6,311	4	64
Р. Македония	15,172	14,587	21,330	21,641	-	598
Кипър	415	495	14	12	-	-
Общо	216,482	220,175	116,754	124,002	32,812	36,141

Оперативни сегменти

Групата дефинира следните оперативни сегменти:

1. Централна кооперативна банка АД;
2. Централна кооперативна банка АД, Скопие
3. АО „ИК Банк“, Казан
4. УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.16. Оперативни сегменти (продължение)

Групата определя оперативните си сегменти като такива:

- които предприемат бизнес дейности, от които Групата получава приходи и понася разходи;
- чиито оперативни резултати се преглеждат редовно от Ръководството на Групата и на база, на които се оценяват резултатите от дейността на сегментите;
- чиито оперативни резултати се преглеждат при взимането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределяни към сегментите
- за които е налице отделна финансова информация.

Ключовите индикатори, които Групата следи са следните:

1. Приходи от лихви;
2. Приходи от такси и комисионни;
3. Печалба/загуба от преоценка;
4. Разходи за обезценка;
5. Разходи за лихви;
6. Административни разходи;
7. Оперативна печалба / (загуба);
8. Печалба / (загуба) преди данъчно облагане;
9. Данъци;
10. Нетна печалба / (загуба) за годината.

За годината приключваща на 31.12.2017	"Централна Кооперативна Банка" АД, София	"Централна Кооперативна Банка" АД, Скопие	АО "ИК Банк", Казан	УД "ЦКБ Асете Мениджмънт " ЕАД	Общо
Приходи от лихви	144,824	11,219	2,690	21	158,754
Приходи от такси и комисионни	52,377	3,953	1,398	-	57,728
Печалба/загуба от преоценка	9,812	(20)	54	20	9,866
Разходи за обезценка	(30,727)	(833)	-	-	(31,560)
Разходи за лихви	(25,976)	(3,664)	(1,093)	-	(30,733)
Административни разходи	(46,563)	(1,265)	(1,411)	(73)	(49,312)
Оперативна печалба	189,178	11,319	6,262	1,502	208,261
Печалба преди данъци	38,521	126	201	1,223	40,071
Данъци	(1,707)	(10)	(181)	(122)	(2,020)
Нетна печалба за годината	36,814	116	20	1,101	38,051

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на консолидирани финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Групата, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани до падеж.

През последните няколко години в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в местната икономика е отбелязан спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда в страните, в които Групата оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Групата са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бележка 35.

3.4. Управление на капитала

Групата определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Групата. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Групата изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Групата следва регулаторно-определените указания, както и своите собствени цели. За 2017 и 2016 Групата е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Групата нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в брой:		
В български лева	157,655	158,477
В чуждестранна валута	78,828	69,777
Парични средства на път:		
В български лева	1,862	1,173
В чуждестранна валута	220	18
Парични салда в Централните банки:		
Текуща сметка в български лева в БНБ	1,564,600	1,077,200
Текуща сметка в чуждестранна валута в БНБ	77	2
Текуща сметка в чуждестранна валута в НБРМ	8,881	23,305
Срочен депозит в НБРМ	1,887	-
Текуща сметка в чуждестранна валута в ЦБРФ	1,788	15,949
Депозит на виждане в ЦБРФ	15,226	-
Минимални задължителни резерви в чуждестранна валута в		
Централни банки	7,769	7,845
Резервен обезпечителен фонд RINGS в БНБ	1,211	2,014
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ	1,840,004	1,355,760

Текущите сметки в Централните банки се използват за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в съответната страна.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на БНБ, Банката-майка заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

Минималните задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки се състоят от предоставени средства от страна на "ЦКБ АД", Скопие и АО „ИК Банк“, Казан в НБРМ и ЦБРФ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ, НЕТНО

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	8,000	17,000
В чуждестранна валута	27,727	94,962
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	197,731	101,641
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	152	13
В чуждестранна валута	5	6
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	62,105	46,968
Обезценка за несъбираемост	(3,718)	(4,234)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	292,002	256,356

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 196,910 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 141,977 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2018.

Към 31 декември 2016 споразуменията с клауза за обратно изкупуване са на обща стойност 199,258 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи, държани за търгуване се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както и деривати, държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Дългосрочни български държавни облигации	345	1,731
Чуждестранни държавни облигации	940	922
Български корпоративни ценни книжа	79,808	112,693
Деривати, държани за търгуване	1,025	21
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	203	206
ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	82,321	115,573

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дългосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2017 и 2016 дългосрочните облигации, съответно в размер на 345 хил. лв. и 1,731 хил. лв., са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2017 и 2016 чуждестранните държавни облигации са в размер на 940 хил.лв. и 922 хил. лв. и са на страна извън Европейския съюз.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 Групата притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 79,808 хил. лв., като част от тях в размер на 56,031 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2017 Групата притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,661 хил. лв.

Към 31 декември 2017 Групата притежава облигации на две търговски дружества на стойност 12,116 хил. лв.

Към 31 декември 2016 Групата притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 112,693 хил. лв., като част от тях в размер на 88,381 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2016 Групата притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,253 хил. лв.

Към 31 декември 2016 Групата притежава облигации на две търговски дружества на стойност 13,059 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 и 2016 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в търговско дружество.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 1,025 хил. лв. и 21 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2017 и 2016 няма заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки държавни облигации, емитирани от българското правителство.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Граждани:		
В български лева	656,450	458,581
В чуждестранна валута	191,374	177,889
Предприятия:		
В български лева	815,324	824,700
В чуждестранна валута	860,701	964,230
	2,523,849	2,425,400
Обезценка за несъбираемост	(119,348)	(92,431)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,404,501	2,332,969

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2017 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14,514 хил. лв. (2016: 243 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Селско и горско стопанство	60,673	67,335
Промишленост	86,697	78,843
Строителство	258,516	300,897
Търговия и финанси	1,022,972	1,086,009
Транспорт и комуникации	133,263	145,109
Граждани	847,824	636,470
Други	113,904	110,737
	2,523,849	2,425,400
Обезценка за несъбираемост	(119,348)	(92,431)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,404,501	2,332,969

(в) Лихвени проценти

Основната част от предоставените кредити и аванси на клиенти са предоставени от ЦКБ АД, София и се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката-майка или друг лихвен индекс /SOFIBOR, EURIBOR, LIBOR/ плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 6%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи	314	277
Текущи данъчни активи	239	234
Разходи за бъдещи периоди	2,346	2,424
Учредени вещни права на ползване на сгради	33,026	39,508
Активи, придобити от обезпечения	16,293	11,440
Други активи	8,995	11,504
Общо преди обезценка	61,213	65,387
Обезценка	(130)	(119)
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	61,083	65,268

Разходите за бъдещи периоди представляват основно предплатени суми за реклама, наеми и застраховки.

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени от Банката-майка, както следва:

- през месец декември 2008 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които ще се използват за нуждите на Централното управление на Банката-майка. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.
- през месец юни 2010 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за четиринадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката-майка. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 120 месеца за сума в общ размер на 20,327 хил. лв.
- през месец декември 2010 е удължен срокът на правото на ползване върху една от административните сгради, намираща се в идеалния център на град София. Срокът е удължен с три месеца за сума в размер на 292 хил. евро.
- през месец юни 2011 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за единадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката-майка. Правата на ползване върху сградите са учредени за срок от 132 месеца за сума в общ размер на 12,797 хил. лв.
- в периода юли – декември 2014 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за тринадесет масивни административни сгради, намиращи се в различни градове на територията на страната, които ще се използват за клонове и офиси на Банката-майка. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 137 месеца за сума в общ размер на 11,937 хил. лв.
- през месец декември 2016 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за самостоятелно обособени обекти /офиси/ в масивна административна сграда в гр. София, които ще се използват за осъществяване на банкова дейност. Правата на ползване върху самостоятелно обособените обекти /офиси/ са учредени за срок от 180 месеца за сума в размер на 2,100 хил. евро.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

Финансовите активи на разположение за продажба се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Средносрочни български държавни облигации	11,816	72,612
Дългосрочни български държавни облигации	289,688	355,278
Чуждестранни държавни облигации	165,111	109,922
Капиталови инвестиции във финансови институции	764	764
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	79,846	78,445
Български корпоративни ценни книжа	36,258	42,589
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8,425	5,371
Облигации в ЦБРФ	5,696	-
Общо преди обезценка	597,604	664,981
Обезценка	(1,830)	(30)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	595,774	664,951

Български държавни облигации, заложиени като обезпечение

Към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер съответно на 235,668 хил. лв. и 139,061 хил.лв. са заложиени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2017 чуждестранните държавни облигации представляват облигации, емитирани от страни от Европейския съюз

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговски банки.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Към 31 декември 2017 г. стойността на капиталови инвестиции в нефинансови институции, които са оценени по справедлива стойност е в размер на 76,451 хил. лв. Останалата част от инвестициите в нефинансови институции се оценяват по цена на придобиване и към датата на настоящия финансов отчет са в размер на 3,395 хил. лв.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 чуждестранните корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации в търговски дружества.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ

Към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 финансовите активи, държани до падеж се състоят от облигации, издадени от македонското правителство и македонската централна банка, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Краткосрочни облигации на НБРМ	17,796	14,553
Краткосрочни държавни облигации емитирани от правителството на Република Македония	16,214	15,635
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ	34,010	30,188

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2016	95,438	39,076	7,735	33,092	3,156	48,334	226,831
Придобити	9,158	3,061	1,235	1,078	5,083	368	19,983
Излезли	(33)	(20)	(762)	(309)	(3,671)	(2)	(4,797)
Курсови разлики	1,175	83	56	421	2	37	1,774
31 декември 2016	105,738	42,200	8,264	34,282	4,570	48,737	243,791
Придобити	311	1,767	669	1,131	4,729	725	9,332
Излезли	(2,347)	(50)	(370)	(199)	(4,864)	(63)	(7,893)
Курсови разлики	(470)	(34)	(21)	(170)	-	90	(605)
31 декември 2017	103,232	43,883	8,542	35,044	4,435	49,489	244,625
Амортизация							
1 януари 2016	4,820	27,911	4,469	23,351	-	27,354	87,905
Начислена за периода, нетно	3,181	3,141	729	2,300	-	1,420	10,771
Амортизация на излезлите	(2)	(20)	(753)	(300)	-	(3)	(1,078)
Курсови разлики	228	62	42	181	-	40	553
31 декември 2016	8,227	31,094	4,487	25,532	-	28,811	98,151
Начислени за периода, нетно	3,589	3,254	843	1,958	-	974	10,618
Амортизация на излезлите	(358)	(50)	(283)	(121)	-	(63)	(875)
Курсови разлики	(97)	(28)	(14)	(75)	-	77	(137)
31 декември 2017	11,361	34,270	5,033	27,294	-	29,799	107,757
Натрупана обезценка към 1 януари 2016	-	-	-	-	-	4,401	4,401
Натрупана обезценка към 31 декември 2016	-	-	-	-	-	5,252	5,252
Натрупана обезценка към 31 декември 2017	-	-	-	-	-	5,252	5,252
Нетна балансова стойност							
31 декември 2016	97,511	11,106	3,777	8,750	4,570	14,674	140,388
31 декември 2017	91,871	9,613	3,509	7,750	4,435	14,438	131,616

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

12. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Другите дълготрайни активи включват нематериални активи, придобити в бизнес комбинация през 2008 и 2010, под формата на взаимоотношения с клиенти и лиценз. Към 31 декември 2016 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 117 хил. лв. до 7,092 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Към 31 декември 2017 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка.

През 2011 допълнително в тази група са включени нематериални активи, придобити в бизнес комбинация през 2011, под формата на връзки с клиенти и инвеститори и лиценз на обща стойност 542 хил. лв. Към 31 декември 2017 и 2016 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка.

През 2012 допълнително в тази група са включени нематериални активи, придобити в бизнес комбинация през 2012, под формата на връзки с клиенти и лиценз на обща стойност 3,462 хил. лв. Към 31 декември 2016 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 734 хил. лв. до 1,756 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Към 31 декември 2017 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка.

13. ЛИЗИНГ

13.1 Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Групата е сключила като лизингополучател за наемане на недвижими имоти, автомобили и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2017	12,583	25,749	7,478	45,810
Към 31 декември 2016	12,724	18,713	4,422	35,859

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 14,829 хил. лв. (2016 г.: 15,236 хил. лв.).

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

13. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

13.2 Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			Общо
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Към 31 декември 2017	1,103	2,039	974	4,116
Към 31 декември 2016	1,038	2,506	1,059	4,603

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,331 хил. лв. (2016 г.: 1,252 хил. лв.).

14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земя	Сгради	Общо
1 януари 2016	-	-	-
Придобити	159	13,767	13,926
Излезли	-	-	-
31 декември 2016	159	13,767	13,926
Придобити	-	-	-
Излезли	-	-	-
31 декември 2017	159	13,767	13,926
Амортизация			
1 януари 2016	-	-	-
Начислена за периода, нетно	-	413	413
Амортизация на излезлите	-	-	-
31 декември 2016	-	413	413
Начислена за периода, нетно	-	550	550
Амортизация на излезлите	-	-	-
31 декември 2017	-	963	963
Нетна балансова стойност			
31 декември 2016	159	13,354	13,513
31 декември 2017	159	12,804	12,963

14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2017 се състоят от земя и търговски сгради.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2017 е в размер на 14,795 хил. лв и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категория и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Групата.

15. РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка” АД, гр. Скопие, Република Македония. След това придобиване Банката-майка притежава общо 75.51% от капитала на “Силекс банка” АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27,075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18,741 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8,316 хил. лв.

През септември 2008 е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката-майка притежава общо 82.57% от капитала на “Силекс банка” АД.

През октомври 2008 наименованието на дъщерното дружество се променя на „Централна кооперативна банка АД Скопие”.

Към 31 декември 2014 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 642 хил. лв. до 4,184 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към 31 декември 2016 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

Към 31 декември 2017 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3,200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1,754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1,446 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

15. РЕПУТАЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2016 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

Към 31 декември 2017 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 10,681 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 10,175 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 506 хил. лв.

Към 31 декември 2014 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена със 170 хил. лв. до 75 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към 31 декември 2016 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

Към 31 декември 2017 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикация за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 8 хил.лв. до нулева стойност.

16. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като нетекущи активи, държани за продажба са представени недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити. Тези активи няма да бъдат използвани от Групата в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба през 2018. През 2017 е начислена обезценка на тези активи в размер на 598 хил. лв.

Движението на нетекущите активи, държани за продажба, през годината е както следва:

	ХИЛ. ЛВ.
Салдо на 01.01.2016	3,624
Придобити	19,257
Излезли	(3,797)
Рекласифицирани	(11,440)
Обезценка	(229)
Салдо на 31.12.2016	7,415
Придобити	436
Отписани	(2,404)
Рекласифицирани	(4,849)
Обезценка	(598)
Салдо на 31.12.2017	-

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

16. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Активи в размер на 11,440 хил. лв., които към 31.12.2016 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

Активи в размер на 4,849 хил. лв., които към 31.12.2017 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени през 2017 в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

17.1 ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	756	486
- в чуждестранна валута	3,847	7,837
Срочни депозити на местни банки в чуждестранна валута	2,405	-
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	-	52
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	7,008	8,375

17.2. ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ

Към 31 декември 2017 и 2016 ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Македония и други местни банки в Република Македония кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 4,539 хил. лв. и 246 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви.

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити		
В лева	1,108,168	869,609
В чуждестранна валута	234,169	231,760
	1,342,337	1,101,369
Срочни депозити		
В лева	1,261,163	1,214,932
В чуждестранна валута	1,047,239	1,007,522
	2,308,402	2,222,454
Спестовни влогове		
В лева	990,327	914,839
В чуждестранна валута	448,486	435,973
	1,438,813	1,350,812
Други депозити		
В лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	3,831	1,606
	23,581	15,152
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	5,113,133	4,689,787

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Депозити на граждани		
В български лева	2,312,471	2,152,129
В чуждестранна валута	1,463,881	1,398,485
	<u>3,776,352</u>	<u>3,550,614</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	1,045,738	847,737
В чуждестранна валута	266,601	275,688
	<u>1,312,339</u>	<u>1,123,425</u>
Депозити на други институции		
В български лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	4,692	2,202
	<u>24,442</u>	<u>15,748</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>5,113,133</u>	<u>4,689,787</u>

19. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2017 и 2016 другите привлечени средства представляват:

- финансиране от Държавен фонд “Земеделие”, получено от Банката-майка в размер съответно на 39 хил. лв. за 2016 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор. Към 31 декември 2017 финансирането е приключено.

- финансиране от Министерството на финансите на Република Македония получено от ЦКБ Скопие, в размер на 778 хил. лв. за 2017 и 2016 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие.

20. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката-майка е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ. През месец декември 2016 настъпи второто лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,620 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2016 е в размер на 70,126 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

**БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017**

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

20. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През месец декември 2016 след предварително разрешение на БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които:

- Датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията. Дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023.

- Дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016 (денят, следващ датата на падеж на предстоящото за 2016 лихвено плащане).

През месец декември 2017 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,296 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2017 е в размер на 70,235 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

21. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Групата да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 Групата е извършила анализ на заведените срещу нея съдебни дела и е формирала провизии по тях в размер на 49 хил. лв. и 1,205 хил. лв.

	ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 01.01.2016	-
Начислени провизии	1,205
Салдо към 31.12.2016	1,205
Използвани	(1,034)
Освободени	(122)
Салдо към 31.12.2017	49

22. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	2,546	1,670
Деривати държани за търгуване	3,396	209
Други задължения	7,623	9,440
Провизии	43	47
Задължения към персонала при пенсиониране	848	-
Приходи за бъдещи периоди	554	578
Отсрочени данъчни пасиви	473	431
Текущи данъчни пасиви	186	-
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	15,669	12,375

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите, държани за търгуване, в размер на 3,396 хил. лв. и 209 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

22. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2017 Групата е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за определения ефект за 10 годишен период от време. Периода след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения банката е използвала дисконтов процент от 3.64% и увеличение на възнагражденията с 0.06% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Групата е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

23.1 ЕМИТИРАН КАПИТАЛ

Към 31 декември 2017 и 2016 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката - майка се състои от 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката-майка.

Компанията-майка на Банката-майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2017		2016	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56	77,584	68.56
Химимпорт АД	7,475	6.61	7,524	6.65
ЗАД Армеец АД	3,851	3.40	3,851	3.40
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	4,854	4.29	4,829	4.27
Други	19,390	17.14	19,366	17.12
	<u>113,154</u>	<u>100</u>	<u>113,154</u>	<u>100</u>

23.2 РЕЗЕРВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА

Резерви, включително неразпределена печалба към 31 декември 2017 включват неразпределена печалба в размер на 174,909 хил. лева и други резерви в размер на 7,059 хил. лева.

23.3 ПРЕОЦЕНЪЧЕН РЕЗЕРВ

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

24. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	139,576	143,696
Ценни книжа	14,581	16,916
Депозити в банки	4,321	3,543
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	158,478	164,155
	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	23,023	38,510
Депозити на банки	305	297
Отрицателна лихва върху свръх резерва при БНБ	4,311	2,153
Кредити	16	20
Емитирани облигации	2,535	3,130
Други	267	62
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	30,457	44,172

25. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от такси и комисиони:		
Отпускане и погасяване на кредити	3,506	3,038
Обслужване задбалансови ангажименти	1,030	1,548
Обслужване на сметки	15,127	14,879
Банкови преводи в страната и чужбина	25,491	25,324
Други приходи	12,556	11,004
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	57,710	55,793
	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за такси и комисиони:		
Обслужване на сметки	536	261
Банкови преводи в страната и чужбина	7,314	6,470
Сделки с ценни книжа	154	70
Освобождаване на ценни пратки	459	319
Други разходи	1,079	1,196
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	9,542	8,316

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

26. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба от операции с ценни книжа, на разположение за продажба, нетно	14,598	13,882
Печалба от операции с ценни книжа, държани до падеж, нетно	-	496
Печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(2,696)	551
Печалба от преценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	8,746	6,215
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	20,648	21,144

27. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба от сделки, нетно	(109)	2,355
Печалба от преценка, нетно	1,121	3,868
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	1,012	6,223

Печалба от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преценка представлява печалба от преценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

28. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от дивиденди	1,407	987
Приходи от цесионни договори	184	688
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи, нетно	2,072	86
Приходи от продажба на нетекущи активи, държани за продажба	581	320
Други приходи от дейността	4,159	5,094
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	8,403	7,175

Приходите от цесионни договори произтичат от прехвърлени от страна на Групата чрез договори за цесия парични вземания, произтичащи от договори за кредит и придобити вземания.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

29. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Заплати и други разходи за персонала	46,424	43,541
Административни и маркетингови разходи	49,121	49,863
Други разходи	23,496	23,354
Амортизация	11,169	11,197
Материали и ремонти	6,405	6,712
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	136,615	134,667

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2017 и 2016 суми за независим финансов одит на регистрирани одиторски дружества в размер на 942 хил. лв. за 2017, в т.ч. 782 хил. лв. за независим финансов одит и 160 хил. лв. за други услуги, и 699 хил. за 2016, в т.ч. 569 хил. лв. за независим финансов одит и 130 хил. лв. за други услуги.

30. НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

	Предоставени кредити на клиенти (виж бел.8)	Други активи	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	58,715	5,077	63,792
Начислени за периода	48,004	307	48,311
Освободени през периода	(13,478)	(162)	(13,640)
Отписани	(1,082)	(859)	(1,941)
Курсови разлики	272	20	292
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	92,431	4,383	96,814
Начислени за периода	42,371	1,941	44,312
Освободени през периода	(13,104)	(579)	(13,683)
Отписани	(2,318)	(61)	(2,379)
Курсови разлики	(32)	(6)	(38)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	119,348	5,678	125,026

Към 31 декември 2017, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 5,678 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 3,718 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 1,830 хил. лв. (виж бел. 10) и обезценка на други активи в размер на 130 хил. лв. (виж бел. 9).

Към 31 декември 2016, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 4,383 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 4,234 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 30 хил. лв. (виж бел. 10) и обезценка на други активи в размер на 119 хил. лв. (виж бел. 9).

31. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за текущи данъци	2,704	4,084
Приходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	(684)	(47)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,020	4,037

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

31. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското, македонското и руското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2017 и 2016 за България и Македония и 20% за 2017 и 2016 за Русия. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2017 и 2016 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2018 и 2017 за България и Македония и 20%, в сила за 2018 и 2017 за Русия.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	227	171
Дълготрайни материални и нематериални активи	2	(228)
Задължения при персонала за провизиране	85	-
Провизии за задължения	-	104
Предоставени кредити и аванси на клиенти	-	5
Финансови активи държани за продажба	-	6
Други активи	-	28
Неизползвани данъчни загуби	-	103
Други пасиви	-	42
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	314	231

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	-
Предоставени кредити и аванси на клиенти	40	-
Други активи	(23)	-
Неизползвани данъчни загуби	(95)	-
Други пасиви	(18)	-
Дълготрайни материални и нематериални активи	187	-
Вливане на дружество през 2016	168	168
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	473	377

Връзката между разходите за данъци в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба преди данъци	37,769	30,379
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2017 и 2016 за България и Македония и 20% за 2017 и 2016 за Русия	4,024	2,919
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	(2,004)	1,118
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,020	4,037
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	5.35%	13.29%

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

32. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	35,921	26,364
Средно претеглен брой акции	113,154,291	113,154,291
ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)	0.32	0.24

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на акционерите на Банката-майка, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2017 и 2016.

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	38,456	29,415
Средно претеглен брой акции	135,020,713	135,020,713
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.29	0.22

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия.

33. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Банкови гаранции		
В български лева	38,096	41,058
В чуждестранна валута	24,170	23,751
Неотменими ангажименти	118,176	127,670
Други условни задължения	-	134
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	180,442	192,613

Към 31 декември 2017 и 2016 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 118,176 хил. лв. и 127,670 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

34. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични средства	238,565	229,444
Парични средства в Централните Банки	1,601,167	1,126,316
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	283,839	240,136
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2,123,571	1,595,896

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Групата, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Групата.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска;
- Изпълнителни директори - осъществяват общия контрол и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Тези сделки, търгувани от страна на Групата за собствена сметка, не са със съществен размер и Групата не е изложена на съществени рискове произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Групата са следните:

Кредитен риск

Паричните средства и паричните салда в Централните банки в размер на 1,840,004 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради тяхното естество и възможността на Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки с отчетна стойност 295,720 хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция. Към 31 декември 2017 абсолютната сума на този вид риск е в размер на 65,133 хил. лв. Към 31 декември 2017 формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки са в размер на 3,718 хил. лв.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 196,910 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България. Останалата част от вземанията, които са обезпечени с корпоративни ценни книжа носят съответно: в размер на 136,766 хил. лв. - 100% риск и 5,211 хил.лв. - 150% риск.

Финансовите активи държани за търгуване в размер на 82,321 хил. лв. носят основно пазарен риск за Групата, който е разгледан в оповестяванията, свързани с пазарния риск.

Капиталовите ценни книжа на разположение за продажба с отчетна стойност 80,610 хил. лв. представляват акции във финансови и нефинансови предприятия и дялове в договорни фондове, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента.

Дългови ценни книжа, на разположение за продажба и емитирани от Република България, в размер на 301,504 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата поради гарантирането им от Българската държава. Дългови ценни книжа, на разположение за продажба и емитирани от други европейски държави в размер на 170,807 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, на разположение за продажба, и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 44,683 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 44,683 хил. лв. в абсолютна сума. Към 31 декември 2017 формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на дългови ценни книжа на разположение за продажба са в размер на 1,830 хил.лв.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитен риск (продължение)

Дълговите ценни книжа до падеж и емитирани от Народната банка на Република Македония в размер на 17,796 хил. лв. и емитирани от Република Македония в размер на 16,214 хил. лв. излагат групата на кредитен риск на съответната държава емитент.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,523,849 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България, Република Македония, Руската Федерация и МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 1,909,475 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения приемливи за Групата, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Групата поддържа отношение на обща капиталова адекватност над нормативните изисквания, основно като мярка срещу риска от концентрации.

Приемането и контролът върху лимитите за кредитен риск ограничават концентрациите на рисковите експозиции по географски райони, отрасли, бизнес сегменти и групи кредити, носители на общ риск. Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти съобразно МСФО. Към 31 декември 2017 размерът на формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 119,348 хил. лв.

Качество на кредитния портфейл

Класификационни групи към 31 декември 2017:

Дълг	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент	По предоставени гаранции		
	Размер	дял в %	Провизии		Размер	дял в %	Провизии
Група							
Обслужвани	2,296,807	91%	19,785	95,837	62,239	99.92	43
Необслужвани	227,042	9%	99,563	358	50	0.08%	-
Общо	2,523,849	100%	119,348	96,195	62,289	100%	43

Класификационни групи към 31 декември 2016:

Дълг	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент	По предоставени гаранции		
	Размер	дял в %	Провизии		Размер	дял в %	Провизии
Група							
Обслужвани	2,202,896	90.83%	13,849	97,289	64,773	99.91%	47
Необслужвани	222,504	9.17%	78,582	403	61	0.09%	-
Общо	2,425,400	100%	92,431	97,692	64,834	100	47

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Предоставените от Групата кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на групите	31.12.2017		31.12.2016	
	Кредити предоставени на нефинансови клиенти	Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	Кредити предоставени на нефинансови клиенти	Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Непросрочени и необезценени на индивидуална основа	2,052,498	196,910	1,942,272	199,258
Просрочени, но необезценени на индивидуална основа	95,256	-	133,981	-
Обезценени на индивидуална основа	376,095	-	349,147	-
Общо	2,523,849	196,910	2,425,400	199,258
Заделени провизии	(119,348)	-	(92,431)	-
Нетни кредити	2,404,501	196,910	2,332,969	199,258

Към 31 декември 2017 и 2016 преобладаващата част от кредитите представени като просрочени, но необезценени на индивидуална основа, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Групата счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени на индивидуална основа, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Кредитни карти и овърдрафти	20,007	19,959
Потребителски кредити	365,469	272,720
Ипотечни кредити	247,403	146,402
Корпоративни клиенти	1,419,619	1,503,191
Общо	2,052,498	1,942,272

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени на индивидуална основа е представена в таблицата по-долу. Тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Кредитни карти и овърдрафти	10,792	11,839
Потребителски кредити	34,623	31,583
Ипотечни кредити	14,601	15,143
Корпоративни клиенти	35,240	75,416
Общо	95,256	133,981

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2017 и 2016 е 376,059 хил. лв. и 349,147 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

	Отчетна стойност преди обезценка	Обезценка	Балансова стойност след обезценка
31 декември 2017			
Потребителски кредити	76,282	11,057	65,225
Ипотечни кредити	78,659	210	78,449
Корпоративни клиенти	221,154	78,399	142,755
Общо	376,095	89,666	286,429
31 декември 2016			
Потребителски кредити	43,286	10,109	33,177
Ипотечни кредити	39,379	105	39,274
Корпоративни клиенти	266,482	58,859	207,623
Общо	349,147	69,073	280,074

Общият размер на нетната експозиция за 2017 и 2016 на 5-те най-големи експозиции е съответно 296,143 хил. лв. и 318,549 хил. лв. и представлява съответно 12.31% и 13.65% от кредитите и авансите на клиенти на Групата.

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2017:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	116,688	807,357	900	275	-	2,753	53,896
	необслужвани	5,164	40,467	2,765	1,778	17,705	19,433	251
Общо		121,852	847,824	3,665	2,053	17,705	22,186	54,147
	обслужвани	1,990	1,476,355	533	153	-	17,031	41,344
Корпоративно	необслужвани	228	186,579	28,692	7,374	60,319	80,131	107
		2,218	1,662,934	29,225	7,527	60,319	97,162	41,451
Общо	обслужвани	6	13,091	-	-	-	-	-
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
Общо		6	13,091	-	-	-	-	-
	Общо портфейл	124,076	2,523,849	32,889	9,580	78,024	119,348	95,598

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2016:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	97,321	594,977	1,064	321	-	2,428	50,946
	необслужвани	5,408	41,493	2,761	2,089	16,124	17,661	296
Общо		102,729	636,470	3,825	2,410	16,124	20,089	51,242
	обслужвани	1,387	1,594,993	6,044	3,044	-	11,421	45,764
Корпоративно		227	181,011	44,068	10,405	55,782	60,921	107
	необслужвани							
Общо		1,614	1,776,004	50,112	13,449	55,782	72,342	45,871
	обслужвани	7	12,926	-	-	-	-	557
Бюджет		-	-	-	-	-	-	-
	необслужвани							
Общо		7	12,926	-	-	-	-	557
	Общо портфейл	104,350	2,425,400	53,937	15,859	71,906	92,431	97,670

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки за реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки Групата не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките по въздържане могат да включват:

- Намаление/отписване/ на дълга или част от него;
- Замяна на част от дълга срещу собственост;
- Рефинансиране на експозиции, които длъжникът не е в състояние да изпълни при текущите условия на договора;
- Когато условията на договора включват по-благоприятни срокове за изплащане на задълженията в сравнение със сроковете, които Групата би предложила на клиенти с подобен рисков профил;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране (продължение)

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2017	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	276,808	1,605
Обезценка	(44,152)	(454)
Стойност след обезценка	232,655	1,151
2016	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	150,991	1,423
Обезценка	(26,353)	(659)
Стойност след обезценка	124,638	764

Към 31 декември 2017 експозиции към корпоративни клиенти със стойност преди обезценка в размер 150,068 хил. лв. представляват обслужвани експозиции, по които не са допуснати просрочия.

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2017	2016
По-малко от 50%	63,656	49,867
От 50% до 75%	117,368	84,918
От 75% до 90%	92,568	52,471
От 90% до 100%	8,041	7,102
Над 100%	3,620	2,284
Общо	285,253	196,642

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите предоставени на юридически лица Групата определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели,

Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Обезпечения по предоставени кредити (продължение)

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Групата следва задълженията и ограниченията, произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави, свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Групата е обособила специализирани колективни органи за управление на ликвидността, които провеждат възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на банковото законодателство е коефициента на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи към привлечените средства на Групата.

Групата традиционно поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2017 е приблизително 32.53% от общите активи на Групата. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност, Групата използва предоставените ресурси и аванси на финансови институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2017 те заемат приблизително 5.16% от общите активи. Облигации издадени от правителството на Република България, от правителства на страни от Европейския съюз и от правителството на Република Македония, които Групата притежава и не е заложила, са около 4.30% от активите ѝ. Поддържайки 42% от активите си в бързоликвидни активи, Групата е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2017, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	7,008	-	-	-	-	7,008
Кредити от банки	4,361	-	6	172	-	4,539
Задължения към други депозанти	2,495,935	382,916	1,151,563	1,080,106	2,613	5,113,133
Други привлечени средства	-	-	-	778	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,235	70,235
Провизии за задължения	-	-	49	-	-	49
Други задължения	14,821	-	-	-	848	15,669
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,522,125	382,916	1,151,618	1,081,056	73,696	5,211,411

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2016, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,375	-	-	-	-	8,375
Кредити от банки	8	-	20	218	-	246
Задължения към други депозанти	2,054,276	410,658	1,147,977	1,075,417	1,459	4,689,787
Други привлечени средства	4	21	14	778	-	817
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,126	70,126
Провизии за задължения	-	-	1,205	-	-	1,205
Други задължения	12,375	-	-	-	-	12,375
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,075,038	410,679	1,149,216	1,076,413	71,585	4,782,931

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,214,552 хил. лв. към 31.12.2017 и 1,029,962 хил. лв. към 31.12.2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Групата. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Групата в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/ дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2017 е отрицателен и е в размер на 1,738,743 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 48%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	284,944	-	3,129	3,929	-	292,002
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	66,376	45,364	85,170	-	-	196,910
Финансови активи държани за търгуване	-	-	-	13,260	343	13,603
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	92,489	78,457	329,525	1,263,284	640,746	2,404,501
Финансови активи на разположение за продажба	15,697	8,810	21,295	213,137	256,985	515,924
Финансови активи държани до падеж	19,341	4,626	10,043	-	-	34,010
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	478,847	137,257	449,162	1,493,610	898,074	3,456,950
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	7,008	-	-	-	-	7,008
Кредити от банки	4,361	-	6	172	-	4,539
Задължения към други депозанти	2,495,935	382,916	1,151,563	1,080,106	2,613	5,113,133
Други привлечени средства	-	-	-	778	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,235	70,235
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,507,304	382,916	1,151,569	1,081,056	72,848	5,195,693
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,028,457)	(245,659)	(702,407)	412,554	825,226	(1,738,743)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2017, върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година е спадане на нетния лихвен доход с 2,585 хил. лв. (2016: 2,099 хил. лв.)

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Лихвен риск (продължение)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2016 е отрицателен и е в размер на 1,353,477 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 37.42%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	256,356	-	-	-	-	256,356
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	73,275	41,626	84,357	-	-	199,258
Финансови активи държани за търгуване	1,719	-	1,954	12,266	-	15,939
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	111,294	132,755	313,798	1,124,173	650,949	2,332,969
Финансови активи на разположение за продажба	762	5,815	84,381	76,399	413,806	581,163
Финансови активи държани до падеж	14,553	5,699	9,936	-	-	30,188
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	457,959	185,895	494,426	1,212,838	1,064,755	3,415,873
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,375	-	-	-	-	8,375
Кредити от банки	8	-	20	218	-	246
Задължения към други депозанти	2,054,276	410,658	1,147,977	1,075,417	1,459	4,689,787
Други привлечени средства	4	21	14	778	-	817
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,126	70,126
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,062,663	410,679	1,148,011	1,076,413	71,585	4,769,351
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,604,704)	(224,784)	(653,585)	136,425	993,170	(1,353,478)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуриет в размер на 1,214,552 хил. лв. към 31.12.2017 и 1,029,962 хил. лв. към 31.12.2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Дългата позиция на Банката-майка в евро не носи риск за Групата.

Валутни позиции в други валути включват основно активи и пасиви на дъщерното дружество ЦКБ Скопие, деноминирани в македонски денари, което е функционалната валута на дъщерното дружество, както и активи и пасиви на дъщерното дружество АО ИК Банк, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, деноминирани в руски рубли, които са функционалната валута на дъщерното дружество.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

**35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2017 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	8,157	43,098	173,686	67,061	292,002
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	164,378	32,532	-	-	196,910
Финансови активи държани за търгуване	68,106	13,158	1	1,056	82,321
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,420,920	783,138	7,274	193,169	2,404,501
Финансови активи за продажба	170,979	415,124	3,215	6,456	595,774
Финансови активи до падеж	-	-	-	34,010	34,010
ОБЩО АКТИВИ	1,832,540	1,287,050	184,176	301,752	3,605,518
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	757	4,988	1,035	228	7,008
Кредити от банки	-	-	-	4,539	4,539
Задължения към други депозанти	3,379,344	1,264,852	225,199	243,738	5,113,133
Други привлечени средства	-	-	-	778	778
Емитирани облигации	-	70,235	-	-	70,235
Провизии за задължения	-	-	-	49	49
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,380,101	1,340,075	226,234	249,332	5,195,742
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,547,561)	(53,025)	(42,058)	52,420	(1,590,224)

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2016 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	17,013	33,896	151,320	54,127	256,356
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	149,637	49,621	-	-	199,258
Финансови активи държани за търгуване	100,352	15,164	43	14	115,573
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,244,255	899,103	12,451	177,160	2,332,969
Финансови активи за продажба	150,855	506,401	6,933	762	664,951
Финансови активи до падеж	-	-	-	30,188	30,188
ОБЩО АКТИВИ	1,662,112	1,504,185	170,747	262,251	3,599,295
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	485	2,607	4,371	912	8,375
Кредити от банки	-	-	-	246	246
Задължения към други депозанти	3,014,378	1,221,840	229,334	224,235	4,689,787
Други привлечени средства	39	-	-	778	817
Емитирани облигации	-	70,126	-	-	70,126
Провизии за задължения	2	831	180	192	1,205
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,014,904	1,295,404	233,885	226,363	4,770,556
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,352,792)	208,781	(63,138)	35,888	(1,171,261)

Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Групата може да претърпи загуба. Основният риск за Групата е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти, държани за търгуване да доведе до спадане на нетната печалба. Групата не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и инвестициите в договорни фондове от портфейла с финансови активи, държани за търгуване – 67,694 хил. лв. (2016: 99,634 хил. лв.).

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

36. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2017 и 2016 е следната:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2017				
АКТИВИ				
Финансови активи държани за търгуване	82,321	55,092	27,025	204
Финансови активи на разположение за продажба	595,774	552,426	35,167	8,181
Финансови активи, държани до падеж	34,010	34,010	-	-
ОБЩО АКТИВИ	712,105	641,528	62,192	8,385
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	3,396	-	3,396	-
ОБЩО ПАСИВИ	3,396	-	3,396	-
	Балансова стойност	Ниво 1 – котирана пазарна цена	Ниво 2 – Техника за оценяване – наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 – Техника за оценяване – не наблюдавани пазарни нива
2016				
АКТИВИ				
Финансови активи държани за търгуване	115,573	114,041	21	1,511
Финансови активи на разположение за продажба	664,951	656,725	755	7,471
Финансови активи, държани до падеж	30,188	30,188	-	-
ОБЩО АКТИВИ	810,712	800,954	776	8,982
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	209	-	209	-
ОБЩО ПАСИВИ	209	-	209	-

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други. Всичките сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите, издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2017 и 2016 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2017	Салдо към 31.12.2016
Предприятие-майка		
Получени депозити	109	10
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	76,076	81,635
Издадени гаранции	6,520	7,413
Репо сделки	11,176	11,272
Други вземания	3,125	3,436
Получени депозити	53,831	52,022
Получени средства по емитирани облигации	45,136	50,779
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Отпуснати кредити	1,866	2,216
Други вземания	8	8
Получени депозити	3,476	3,056

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2017 и 2016 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2017	Обем през 2016
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисиони	2	15
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	4,912	5,655
Приходи от такси и комисиони	1,418	1,345
Приходи от услуги	205	210
Разходи за лихви	(1,824)	(2,420)
Разходи за услуги	(7,159)	(7,090)
Приход от продажба на активи	1,359	-
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Приходи от лихви	15	96
Приходи от такси и комисиони	12	10
Разходи за лихви	(2)	(10)
Разходи за услуги	(109)	(109)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет изплатени през 2017 са на обща стойност 293 хил. лв. (2016: 310 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2017 са на обща стойност 929 хил. лв. (2016: 799 хил. лв.).

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел. 1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката-майка извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Банката-майка има дъщерни дружества в Република България, Република Македония и Руската Федерация.

Обобщените количествени показатели на консолидирана основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2017	2016	2017	2016
Общ оперативен доход	188,853	184,756	325	697
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	38,777	31,452	(256)	194
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(1,707)	(4,125)	-	-
Доходност на активите (%)	0.68	0.64	(0.49)	1.89
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,958	2108	5	4
Получени държавни субсидии	-	-	-	-
	Република Македония и Руска Федерация			
	2017	2016		
Общ оперативен доход	17,581	15,978		
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	327	(1,178)		
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(191)	88		
Доходност на активите (%)	0.05	(0.38)		
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	431	433		
Получени държавни субсидии	-	-		

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банката-майка извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката-майка следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката-майка е създала и прилага организация свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл. 28-31. Банката-майка е изградила правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с нормативната уредба, посочена по-горе.

39. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.